



Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája
7988 Darány Rákóczi út 92.

Pedagógiai program
I. RÉSZ
NEVELÉSI PROGRAM



2023



TARTALOMJEGYZÉK :

I. NEVELÉSI PROGRAM	1
1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT - PREAMBULUM	4
2. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA, HELYZETELEMZÉS	4
2.1 PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	6
2.2 AZ INTÉZMÉNYÜNKBEN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	9
2.3 CÉL ÉS SIKERKRITÉRIUMOK	13
2.4 NEVELŐ, OKTATÓ MUNKÁNK FELADATAI	15
2.5 INTÉZMÉNYÜNK PEDAGÓGUSAI ÁLTAL ALKALMAZOTT KÖZVETLEN ÉS KÖZVETETT NEVELÉSI ELJÁRÁSOK	18
2.6 AZ INKLUZÍV PEDAGÓGIA ALAPELVEI	19
3. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	20
3.1 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉssel KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK ÉS TEVÉKENYSÉGEK RENDSZERE	21
4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS	25
4.1 A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉssel ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	25
4.1.1 HOSSZÚ TÁVÚ CÉLUNK	25
4.1.2 AZ EGÉSZSÉGNEVELÉST SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGFORMÁK SZÍNTEREI	26
4.2 LELKI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	28
5. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS	28
5.1 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉssel KAPCSOLATOS FELADATOK	29
5.1.1 A TANÍTÁSI ÓRÁK TEVÉKENYSÉGEI A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSben	30
5.1.2 TANÍTÁSI ÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSben	31
5.2 AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	33
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	34
6.1 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	34
6.2 AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	35
7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG RENDJE	36
7.1 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK	36
7.2. BEILLESZKEDÉSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK	36
7.3 A TANULÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK	37
7.4 KIEMELTEN TEHETSÉGES TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK	40
8. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	42
8.1 INTEGRÁCIÓS STRATÉGIA KIALAKÍTÁSA	42
8.2 A MULTIKULTURÁLIS TARTALMAK AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGÉBEN	43
8.3 A KOOPERATÍV PEDAGÓGIA HELYE AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGÉBEN	46
8.4 A PROJEKT MÓDSZER HELYE AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGÉBEN	47
8.5 HATÉKONY EGYÜTTNEVELÉS AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGÉBEN	49
9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAINAK GYAKORLÁSI RENDJE	50
10. A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELMEML KAPCSOLATOS FELADAT	51
11. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATÁNAK FORMÁI	54
12. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK	56
13. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	58
14. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERVEK	59
HELYI TANTERV	61
II. ISKOLÁNK HELYI TANTERVE	62
II. VÁLASZTOTT KERETTANTERV EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGALAKOZÁSOK AZOK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAGOK ÉS A KÖTELEZŐEN, ILL. SZABADON MEGVÁLASZTOTT TANÓRAI FOGALAKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, ÓRASZÁMA	63
1. TANÓRAI ÉS TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON	64
2. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON A NAT 2020 BEVEZETÉSÉNEK TANÉVE	68
3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	69
4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	70
5. VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK	73
6. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI	73
7. AZ ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS ÉRTÉKELÉSE	79
8. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE	85
9. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI	85
10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	85
10.1 A CSOPORTBONTÁSOK ELVEI	85
10.2 AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	85
11. A NEMZETISÉGHÉZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG	86
12. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	86
13. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETNEVELÉSI ELVEK	86
13.1 GYÓGYTESTNEVELÉS AZ INTÉZMÉNY KERETEIN BELÜL	86
14. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	86
14.1 AZ INTEGRÁCIÓS NEVELÉS PROGRAMJA	87
14.2 AZ INTEGRÁCIÓT, A NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁT AZ ALÁBBI TANÍTÁSI ÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK SEGÍTIK	88
14.3 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	90
14.4 ETNIKAI, KISEBBSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK	92
15. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK ÉS MÓDOK	93



Drávamenti Körszeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája
7988 Darány Rákóczi út 92.

<u>15.1 MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI</u>	<u>93</u>
<u>15.2 JUTALMAZÁS ÉS ELMARASZTALÁS ELVEI, MÓDJAI</u>	<u>96</u>
<u>16. AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLA, NEVELÉSI – OKTATÁSI PROGRAMJA</u>	<u>100</u>
<u>17. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁS RENDJE</u>	<u>100</u>
<u>17.1 AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS SZEREPE</u>	<u>100</u>
<u>17.2 SZÓBELI BESZÁMOLÁS</u>	<u>101</u>
<u>18. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK</u> <u>MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI</u>	<u>101</u>
<u>18.1. A HÁZI FELADAT ADÁSÁNAK ELVEI</u>	<u>101</u>
<u>18.2. A HÁZI FELADATOK FELADÁSÁNAK CÉLJA LEHET</u>	<u>102</u>
<u>18.3. AZ ÍRÁSBELI HÁZI FELADATOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ELVÁRÁSOK</u>	<u>102</u>
<u>18.4 A HÁZI FELADAT FELADÁSÁNAK KORLÁTAI</u>	<u>103</u>
<u>18.5. A HÁZI FELADATOK TÍPUSA</u>	<u>104</u>
<u>18.6. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK SZORGALMI (HÁZI) FELADATRA VONATKOZÓAN</u>	<u>104</u>
<u>19. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI</u>	<u>105</u>
<u>20. A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁI</u>	<u>106</u>



1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Célunk olyan gyermekközpontú intézmény létrehozása, amely tudatosan vállalja a humán értékek közvetítését, a környezetével harmóniában élő, annak védelmével tudatosan foglalkozó egészséges, toleráns, a másságot elfogadó és tiszteletben tartó, az életben helytállni tudó ember fejlesztését. Éppúgy tiszteletben tartjuk a tapasztalattól függetlenített hitet, mint a csak az emberben, az emberi értékekben való meggyőződést.

Intézményünk a különféle okok miatt hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelését, a cigány népismeret és kultúra, valamint a beás nyelv interkulturális oktatását társadalmi környezetének sajátosságaiból adódóan, és pedagógiai meggyőződésből vállalja.

Ez az intézmény humánus, szeretetteljes légköre által igyekszik kompenzálni a gyermekek társadalmi kudarcélményeit, védelmet nyújt, és sikerélményhez juttat minden gyermeket.

Törekszünk arra, hogy a kölcsönös segítség, bátorítás, gondoskodás, a pozitív gondolkodás, tovább építő tevékenység, az élményszerűsítésre törekvés, a gyermeki ötletek megismerésének igénye, a rácsodálkozás, a tévedés jogának elismerése olyan felhajtó erők legyenek, amelyek révén kielégítést nyernek a gyermekek félelemtől mentes fejlődési és teljesítési szükségletei, erősödik önbizalmuk, kiteljesedik személyiségük.

Az intézmény pedagógiai koncepciója alapján a tanulói kompetenciák fejlesztésére és a személyiségfejlesztésre helyez hangsúlyt, de ezeket igyekszünk egyensúlyba hozni azokkal a közvetíteni kívánt ismeretekkel, amelyek alkalmassá teszik tanítványainkat a kihívásokkal szembeni megfelelésre, a helyes pályaválasztásra és a középiskolákban való megkapaszkodásra.

2. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA, HELYZETELEMZÉS

Az intézmény bemutatása

A Drávamenti Körszeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája fenntartója 2014. január 01-től a Kaposvári Tankerületi Központ, munkáltatói jogkörrel felruházott vezetője a Kaposvári Tankerületi Központ igazgatója. Beiskolázási körzete Darány, Istvándi, Kastélyosdombó, Drávátamási, Drávagárdony községek területe.

- Az intézmény neve, székhelye, címe:
Drávamenti Körszeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája 7988 Darány Rákóczi út 92.
Típusa: Állami fenntartású közoktatási intézmény
- OM azonosítója: 201042
- Feladatköre: általános iskolai nevelés és oktatás és hozzá kapcsolódó feladatok ellátása (az alapító okirat kivonata)

Az intézményünk alapvető szakmai sajátossága az iskolai nevelés – oktatás szoros kapcsolata, egymásra épülése lehet. A gyerekek fejlődésének nyomon követése az óvodáskortól válik lehetővé az egyéni fejlődési ütem figyelembe vételével. Az együttműködés eredményeként az óvoda és az iskola közötti átmenet lényegesen könnyebb a gyerekek számára, amelynek a szervezeti összetartozás mellett a személyes ismeretség is egyik főtenyezője. Az iskola pedagógia módszerei és az iskola nevelési sajátosságainak napi szinten való megvalósulása garantálja a teljes körű személyiségfejlesztés lehetőségét. A nevelési program a fentiekkel és az intézmény



minőségirányítási programjával összhangban fogalmazza meg a konkrét célokat és feladatokat az itt említett lehetőségek keretében.

Szociális háttér

Az iskolánkba járó gyermekek többsége fokozottan hátrányos helyzetben él, mind szociális, kulturális és gazdasági szempontból.

A gyermekek fejlődését veszélyeztető okok közül az alábbiak vannak jelen különösen nagy arányban:

a/ A gyermek testi fejlődését, egészségét veszélyeztető okok közül:

- egészségtelen, lakáskörülmények,
- a táplálkozás hiányossága, egyoldalúsága, túlzásai,
- a testi tisztán tartás elhanyagolása,
- a gyermek családjának rossz, anyagi szociális helyzete,
- alkoholizálás, dohányzás, kábítószer fogyasztás,
- túl korán megkezdett szexuális élet,

b/ A pszichés károsodás okai a gyermek családi környezetében:

- csonka család,
- a családtagok egymással szembeni közönye, felelőtlensége, gyűlölködése,
- a stabilitás, védettségérzés hiánya,
- a család felbomlása, az ezt követő rossz légkör,
- következetlenség a nevelésben,
- az önállóságra nevelés túlzásai, az ellenőrzés, a felügyelet hiánya,
- a szülő szemben állása az iskolai neveléssel,
- a hasonló, vagy idősebb korú negatív személyhez, vagy csoporthoz való kapcsolódás,
- az utca hatásai (alkoholizálás, prostitúció, garázdálkodás, játékszenvedély,...),
- a tömegkommunikáció (TV, video, sajtó) információinak ellenőrzés, és megértés nélküli kritikátlan befogadásának ártalmi.

c/ Az iskolai környezet ártalmi (minden gyereket károsítanak!)

- egyes gyerekek negatív hatása,
- az iskola és a szülői ház gyenge, laza kapcsolata,
- túlterhelés,
- az iskola relatív ártalmi (a gyermekek, tűrő- ellenálló-, alkalmazkodó képességének függvényében idézhetnek elő károsodást):
- az otthonosság hiánya, melyet a diákok saját maguk idéznek elő
- a zsúfolt, s ez miatt kevésbé hatékony napközi otthon,
- az értékelés, a jutalmazás és büntetés hibái,
- a sikerélmény hiánya, a folytonos kudarcok.

d/ Egyéb ártalmak:

- bejárással összefüggő terhelések, problémák

A fentiek miatt hatalmas teher hárul az oktatási intézményre, hisz olyan szociokulturális hátrányokkal induló gyermekeket kell fejleszteniük, akiknek nincs más esélye egy rendezettebb jövőre, csak a tanulás által.



Intézményünk igyekszik olyan körülményeket, helyzeteket teremteni, hogy az iskolától idegenkedő cigány-, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek zavarmentesen be tudjanak illeszkedni. Az integrációs programokkal, új lehetőségek nyíltak a hatékonyabb fejlesztésre.

Erősségek	Gyengeségek
Elmozdulás a kompetencia alapú fejlesztés irányába.	Nem elég hatékony, de javuló kommunikáció a szülőkkel.
A hatékony együttnevelés (IPR) fejlesztő programjainak bevezetése és hatékonysága.	Egységes pedagógiai ráhatás rendszerének zökkenői.
A nevelőtestületek gyermekközpontúsága, családi légköre	Folyamatos rekonstrukció alatt lévő épület, udvar, az ösztönző tanulói környezet hiányosságai.
A pedagógusok permanens továbbképzése, továbbtanulása.	Gyenge kommunikáció a közömbös partnerekkel, a fenntartói igények megfogalmazásának hiánya.
Magas színvonalú rendezvények, hagyományok/kisebbségi/ ápolása.	Néhol hiányos napközis rend, gyenge színvonalú étkeztetés.
Kiemelkedő innovációs, pályázati tevékenység.	A rendszeres, folyamatos vezetői ellenőrzés hiánya.
Jó színvonalú tanórán kívüli tevékenység: kirándulások, túrák, kerékpártúrák, színházlátogatások, úszás, erdei iskola, Táltos (művészeti oktatás).	Szakmai munkaközösségek hiánya, esetenként alacsony tanári hatékonyság.
Kooperatív tanulás bevezetése, egyre növekvő tendenciával.	A pedagógusi munka elismerésének szerény lehetőségei.
A projektmódszer hatékony alkalmazása.	
A multikulturális tartalmak sokoldalú megjelenítése, beás nyelv oktatása.	
Erős szándék a szakmai megújulásra: projektpedagógia alkalmazása.	
Mentori tevékenységek (HHH-s gyerekek mentorálása, útravaló program, egyetemisták mentorálása).	

2.1 PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

Intézményünk, Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája elkötelezi magát mind belső, mind külső tevékenységében, hogy partnerei igényeit minél teljesebb körben kielégítse, rugalmasan alkalmazkodva az intézményünket érintő kihívásokhoz és minden olyan körülményhez, eszközhöz, amely hozzájárulhat a leghatékonyabb, legeredményesebb fejlesztőmunkához.

Intézményünk elsősorban a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kíván megfelelni, és érdekeiket szolgálni.

Az alapkészségek fejlesztésén túl fontosnak tartjuk a tehetséges tanulók felismerését, fejlődésük elősegítését, támogatását, egyidejűleg a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, társadalmi integrációjuk elősegítését. E célok érdekében kifejezett hangsúlyt helyezünk a tanulói kompetenciák hatékony fejlesztésére.



Fejlesztőmunkánkban kiemelten foglalkozunk a multikulturális pedagógia képviselésével, munkánk során olyan pedagógiai eszközöket alkalmazunk (kooperatív, differenciált, projektrendszerű tanulósszervezés elve, kéttanítós rendszer, drámapedagógia), amelyek sikeressé tehetik munkánkat.

Mindezek érdekében hiszünk a folyamatos önképzés, az élethosszig tartó tanulás fontosságában, a folyton megújuló, új utakat kereső, kreatív pedagógusszemélyiségek fejlesztésében.

A tanulókat olyan ismeretek birtokába juttatjuk, olyan kompetenciákat fejlesztjük, amelyek segítik őket a pályaválasztásban, a továbbtanulásban, a középfokú intézményekben való sikeres helytállásban, egyszerűen életre nevelünk.

Munkánkkal azt szeretnénk elérni, hogy tanulóink értékes, toleráns, becsületes emberekké váljanak, akik valóra tudják váltani álmaikat.

A Darányi Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket juttatják érvényre:

1. Intézményünkben olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat. Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit a fejlesztés során figyelembe vesszük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- iskolánk életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a gyerekek teljes személyiségének fejlesztése, valamint korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és fizikailag** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapképességeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- intézményünk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az intézmény tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- szeretnénk elérni, hogy a gyerekek körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,



- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet,
 - intézményünk külön figyelmet fordít a hátrányos helyzetű gyermekek hatékony együttnevelésére, a gyermekek alkotmányos, gyermeki és nyelvi jogainak érvényesítésére.
3. Intézményünk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:
- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal, egyesületekkel,
 - igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy intézményünk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint településeink érdeklődő polgárai.
4. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és intézményen belüli nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
- humánus, toleráns,
 - érdeklődő, nyitott,
 - kreatív, gyakorlatias,
 - van elképzelése a jövőjét illetően,
 - ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
 - képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
 - a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
 - a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
 - ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
 - szellemileg és testileg egészséges, edzett.

Tudjuk, hogy e tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségi jeggyel.

Fejlesztőmunkánkat az alábbi elvrendszer fogja össze:

Komplexitás elve — a biológiai, a fiziológiai, a pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek folyamatos figyelembe vétele és összehangolása a fejlesztés során.

Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve — a tanuló fejlődésének a maga fejlettségi szintjéhez történő igazítása.

A különböző közösségekhez tartozás elve — a tanulók mindig szűkebb (család, csoport, osztály, óvoda, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet — a pedagógus vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett — a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

A tapasztalatszerzés elve — lehetőség teremtése a nevelés-oktatás folyamatában a diákok számára, saját tapasztalataiknak megszerzésére, megértésére, általánosítására.



A külső hatások elve — mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre történő támaszkodás, amelyeket a tanulók az óvodán/iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.

A motiváció elve — a gyermekek érdeklődésének felkeltése.

Az aktivizálás elve — a gyermeki aktivitás kiváltása.

A visszajelzés elve — folyamatos visszajelzés a gyermeki teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól.

2.2. AZ INTÉZMÉNYÜNKBEN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselése váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program, különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő iskolai tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.



Nevelési céljaink megvalósítását segítik az intézményegységekben alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek, pedagógiai eszközök.

Az intézményben a kiemelten fejlesztett pedagógiai eszközök az alábbiak:

- projekt pedagógia alkalmazása,
- kooperatív tanulásszervezés,
- tanórai differenciált tanulásszervezés,
- kéttanítós rendszer,
- drámapedagógia,
- multikulturális pedagógia, ezen belül cigány kisebbségi program szerinti tanítás,
- belső mentori hálózat (gyermekek és kezdő pedagógusok segítésére).

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük fejlesztő munkánkat sikeresnek, ha

- óvodásaink iskolaéretten és felkészítve kerülnek az iskolába,
- rendelkeznek az iskolai fejlesztéshez szükséges alapkompétenciákkal,
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges legalapvetőbb viselkedés- és magatartásformákat.

Iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri és alkalmazza a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

A fentiekkel összefüggésben határozott céljaink az alábbiak:

Az általános iskola befejezéséig fejlődjenek ki a tanulóknál a továbbtanuláshoz, valamint az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges alapkompétenciák, mint például az olvasás-szövegértés, az érvelő-bizonyító- és az elemző szövegalkotás, az életszerű helyzetekben alkalmazható matematikai eszköztudás, a mindennapi természetismeretet magasabb szinten újraformáló, alkalmazható természettudományos tudás.

A jövőben az életpálya bármely szakaszában szükségessé válhat annak módosítása, új készségek és kompetenciák elsajátítása. E célok eléréséhez szükséges intézményünkben is az oktatás olyan irányú átalakítása, melynek során a hangsúly az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésére tevődik át, hiszen ezek révén válhat bárki képessé az egész életen át tartó tanulásra.

A fentiekből következően a sikeres pedagógiai fejlesztés érdekében olyan befogadó intézmény és pedagógiai környezet kialakítását kell megcéloznunk, amelyben megvalósul a tényleges együttnevelés, a különböző háttérrel rendelkező gyerekek egy csoportban való nevelése, ahol az iskola és a pedagógus alkalmazkodik a gyermekek körében tapasztalható szociális és kulturális háttérbeli-, képességbeli és tanulási szükségletekben megnyilvánuló sokféleséghez. Csak ez a környezet képes megvalósítani a kompetencia alapú oktatást, oly módon, hogy a gyermekek nagy többségét sikerhez juttassa.

A kulcskompetenciákat fejlesztő pedagógia kialakításának fontosságán túl hangsúlyos szerepet kell kapniuk az alábbiaknak:



- **Racionális működés** (alacsony egy tanulóra jutó képzési költség) mellett, a még fellelhető esetleges belső tartalékok feltárására fokozott figyelmet kell szentelnünk,
- A színvonalas oktató-nevelő tevékenység fenntartása, illetve hatékonyságának növelése érdekében, az **ellenőrzési- és értékelési rendszer** működtetésére különös hangsúlyt kell fektetnünk,
- Feladatunk a tudományok jelenlegi fejlettségi szintje és az általunk oktatott tananyag, illetve az általunk alkalmazott oktatási módszerek közötti kapcsolat átgondolása és oktató-nevelő munkánk erre támaszkodó korszerűsítése. Ennek érdekében az egész intézményben hangsúlyt helyezünk a **pozitív teljesítmény elismerésére**. A pedagógusok sikerorientáltsága részét képezi értékválasztásunknak.
- A „**hozzáadott értéket**” **tovább kell növelni**, amit a középiskolákba való felvételek arányai, illetve ezen intézményekben való sikeres teljesítmények arányai mutathatnak. Természetesen ez megköveteli a tanulói életpályák alakulásának rendszeres követését is.
- Tapasztalataink szerint erős a korreláció a tanulmányi eredmény és a fegyelem, a hiányzás között, ezért nagyon fontos feladatunk a **tanulmányi és iskolai fegyelem megszilárdítása**. A tanulóknak hozzá kell szokniuk ahhoz, hogy az elemi rend, a fegyelem fenntartása és a képességeiknek az iskolai közösség keretein belül történő kibontakoztatása, illetve fejlesztése egymást kölcsönösen feltételező célkitűzések. Ennek érdekében azt is ki kell használni, hogy a diákok általában szeretnek az iskolába járni.
- A szabadidős programok, a tanítási órákon kívüli számos és gyakori együttlétünk, szakköri kínálatunk, egyenként mind javítják a **tanárok és a diákok közötti kapcsolatot**. A diáknak éreznie kell, hogy tanárától egyre nagyobb és biztosabb tudást kap, s hogy ezért bízva rá magát.
- Az iskolai fegyelem fenntartása közép- és hosszútávon már nem egyszerűen intézkedések és következetes tanári követelménytámasztás kérdése, ehhez a helyesen értelmezett **iskolai demokrácia kibontakoztatására** is szükség van, melyet jogszabály is előír. Az iskolai diákönkormányzat működtetése és a szülői szervezetek folyamatos bekapcsolása az iskola életébe kikerülhetetlenül fontos kihívások e tekintetben. Ezek javítása érdekében fontos, hogy együttműködési megállapodásban rögzített kapcsolat jöjjön létre az intézmény és a községekben működő civil szervezetek között.
- **Személyiségorientált**, inkluzív iskolatípus működik intézményünkben és azt célszerű a jövőben a **teljesítményorientált iskolamoddellel megfelelő arányban összekapcsolni**.
- **Javítanunk kell** a hatásos iskolai propagandát és **iskolai marketingünket**, annak ellenére, hogy nagy energiát fordítunk az iskola megismertetésére és bemutatására.
- Az **iskolai folyamatszabályozást** kompetenciavizsgálatokkal, folyamatelemzéssel, a munkaköri leírások részletes elkészítésével, panaszkezelési eljárással kell kiépíteni. A jogszabályok állandó változása az iskolai belső szabályzatok átdolgozását, a változó követelményekhez történő folyamatos hozzáigazítását is feltételezi.

Minőségpolitikai céljaink:

- A középiskolába jelentkező tanulók legalább 80%-ban álljanak helyt az általuk választott középfokú intézményben, s ezt a tanulói után követés igazolja.
- A tanulói elégedettségmérés minden kérdésben legalább 80%-ot mutasson iskolaátlagban.



- A dolgozói elégedettségmutatók értéke minden kérdésben elérje a 80%-ot valamennyi dolgozó átlagában.
- Célunk, hogy a „Drávamenti Körszeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája ” név jó minőséget, kiszámíthatóságot, hatékony oktató-nevelő munkát és pedagógiai tudatosságot jelentsen, bárminemű egyéb intézménnyel való összehasonlítás nélkül.

A realitásokról

Világos számunkra, hogy a szociokulturális szempontból magas státusú szülők számára gyerekeik intellektuális versenyképessége az előnyben részesített érték. Ennek az esélynek a kiteljesítését várja el az iskolától. A szerényebb társadalmi pozíciójú szülő szintén nagyra tartja az ezt előtérbe helyező intézményt, gyermekét viszont nem ebbe járattja, mert realitásérzéke más értékkövetésre készíteti: a praktikus ismeretek elsajátíttatását, a gyakorlati képességek stabil kimunkálását, a tanulmányok biztos, nagyobb ellentmondások nélküli elvégztetését igényli. Nekünk kompromisszumokat kell kötnünk, mert gyermekeink zöme szerény társadalmi pozíciójú családból származik, a fejlesztés fokozott erőfeszítéseket igényel, ezért nem tudunk olyan követelményeknek megfelelni, mint az „elitiskolák” az ő válogatott gyerekeikkel. Ugyanakkor úgy kell teljesítenünk, hogy az oktatás színvonala kielégítse a szülői (megrendelői) igényeket.

A jó tanulmányi eredmények elérését kísérő vagy inkább befolyásoló jelenségek:

- az oktatás-nevelés több területén is kezdeményező az intézmény,
- a következetesen meghatározott célok elkötelezettséget váltanak ki a tantestületben,
- a pedagógusok pontosan ismerik a választott utat, a vezetők rendezett munkakörülményeket teremtenek,
- iskolánkat másokra – tanárookra, növendékekre, szülőkre – figyelő igazgató vezeti,
- a tanárok intenzív kollegiális kapcsolatban vannak egymással, s alaposan ismerik a tanulmányi programokat (tantervet, helyben készült munkaprogramokat stb.),
- a tantestület az emberi erőforrásokat jól használja ki,
- a tanárok figyelemmel kísérik a tanulók tanulmányi előmenetelét, fejlődését,
- iskolánk képes előre jelezni tevékenységünk eredményeit,
- lehetővé tesszük, hogy a diákok tanuljanak, hogy biztosan birtokolják a megszerzett ismereteket, s töretlenül haladjanak tovább a következő osztályba,
- a szociális (társas-társadalmi) klíma kellemes.

Szakemberek szerint a jó tanulmányi eredmények elérését kísérő vagy inkább befolyásoló jelenségek:

- az oktatás-nevelés több területén is kezdeményező az intézmény,
- a következetesen meghatározott célok elkötelezettséget váltanak ki a tantestületben,
- a pedagógusok pontosan ismerik a választott utat, a vezetők rendezett munkakörülményeket teremtenek,
- az intézményt másokra – tanárookra, növendékekre, szülőkre – figyelő igazgató vezeti,
- a tanárok intenzív kollegiális kapcsolatban vannak egymással, s alaposan ismerik a tanulmányi programokat (tantervet, helyben készült munkaprogramokat stb.),
- a tantestület az emberi erőforrásokat jól használja ki,
- a tanárok figyelemmel kísérik a tanulók tanulmányi előmenetelét, fejlődését,
- ezek az iskolák képesek előre jelezni tevékenységük eredményeit,
- lehetővé teszik, hogy a diákok tanuljanak, hogy biztosan birtokolják a megszerzett ismereteket, s töretlenül haladjanak tovább a következő osztályba,



- a szociális (társas-társadalmi) klíma kellemes.

Ez az alábbi formákban jelenik meg az intézményben:

- iskolánk folyamatosan részt vesz olyan projekteknél, amelyekben alkalom nyílik új pedagógiai eszközök alaposabb megismerésére, alkalmazására, működési feltételeinek megteremtésére,
- a pedagógusok fejlesztő munkacsoportokban dolgoznak,
- a megvalósítandó célok elérését folyamatos képzéssel, önképzéssel, tudatos és tervszerű építkezéssel segítik,
- a tanulók fejlődését mentori munkával, egyéni fejlesztési tervek alkalmazásával, háromhavonkénti szöveges értékeléssel követik.

2.3 CÉL ÉS SIKERKRITÉRIUMOK

cél	sikerkritériumok
A tanulókkal a humanista emberi értékeket, és az európai polgári gondolkodás értékrendjét önértékelésre alapozva ismertetjük meg, és közvetítjük számukra.	A gyerekek normakövetésében növekvő mértékben legyenek jelen ezek az értékek.
A magyarságtudat erősítése, az identitástudat megalapozása. Tudjanak a gyerekek a határainkon kívül élő magyarokról, és ismerjék ezek történelmi okait	Tisztelik a nemzeti jelképeket, cselekvően részt vesznek a nemzeti ünnepeken. A határon kívül élő magyarokhoz barátsággal és szolidaritással közelednek. Jellemző a nemzetiségi és etnikai előítéletektől való mentesség.
A tudás modern értelmezésének az érvényesítése az iskolai nevelés-oktatás gyakorlatában. A tanítási tartalom tényeinek és alapkészségeinek tudásán túl a tanulók tudjanak önállóan ismereteket szerezni. A gondolkodási készség folyamatos fejlesztése. Az új technikai ismeretek és informatikai eszközök alkalmazásához fűződő pozitív, elfogadó és alkotó viszony formálása. A problémamegoldó tanulási módszerek alkalmazása során nagy figyelmet kell szentelni az információszerzés különböző módozatainak (tájékoztódás a könyvtárban, számítógépes adatkezelés, stb.).	A jelzett módszereket és szervezeti formákat a tanítók, tanárok a tanórán alkalmazzák.
Az elemi képességek és az alapkészségek szilárd begyakoroltatása. Eszközként való	Az önálló változatos tanulási technikák elsajátítása.



használatuk feleljen meg az adott évfolyam minimális igényeinek, hiányuk ne jelentsen akadályt az ismeretek elsajátításához.	
Az önálló ismeretszerzés képességének megalapozása.	Alapozó szakasz végére képesek egyszerű szöveg önálló feldolgozására, konkrét fogalmakkal gondolkodási műveleteket végezni, s a gondolkodás munkaformáit alkalmazni. A középfokú képzésbe készülők többségében ismerik az önálló tanulás különböző technikáit, a modern információhordozók használatát, és rendelkeznek az alkalmazásának képességeivel.
Olyan kulturális és művelődési lehetőség, kínálat biztosítása, amely épít a városban, településen, városrészben meglévő adottságaira. Ezen túl biztosítjuk a művészeti csoportok működését minden iskolában. Vetélkedőket szervezünk, kulturális programokat rendezünk	Az iskolák éves programterveiben szerepeljenek minden évben ez eddigi hagyományokra épített kulturális, oktatási rendezvények.
Korszerű erkölcsi értékrendszer kialakítását célzó - alapvetően érzelmi - nevelés. Életkori sajátosságok okán az érzelmi nevelés eszközeivel segíteni kell gyerekeinket - az énképük, értékrendjük kialakításában, - az önismeret, az önnevelés szándékának és módszereinek elsajátításában, - a toleranciát, az empátiát, az igazság szeretet és együttműködési készséget is magába foglaló lelkileg egészséges személyiségük fejlesztésében.	Az osztályfőnöki tanmenetek az évfolyamnak megfelelően tartalmazzanak ilyen irányú óraterveket. A bevezetésre kerülő erkölcsan tantárgy nagy előrelépést jelenthet a célok elérésében.
Kulturált és környezettudatos magatartásra nevelés. A kulturált magatartás alapnormáinak elsajátíttatása, majd a magatartáskultúra fejlesztése (beszédkultúra, viselkedés, stb). Óvják tanulóink a környezet tisztaságát, épségét, szeressék és védjék a természetet (ökológiai gondolkodásmód, személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás.	Az iskolák közvetlen külső és belső környezetének tisztasága. Környezeti nevelés folyamatos működtetése.
Tanulóink szeressék iskolájukat, kötődjenek hozzá. (Ez az osztályfőnöki nevelőmunka eredményességének kritériuma.) Következetes, igazságos, kiszámítható és „családias” iskolai légkör biztosítása, ahol a gyermekek jól érzik magukat, s elismerik munkájuk eredményét, büszkéek lehetnek saját és társaik eredményeire. Tartalmas, színes	Kifejezésre juttatják, hogy jól érzik magukat iskolánkban. Úgy hagyják el az iskolát, hogy az itt elsajátított tudás, értékek és viselkedés, életmódminta szerint élnek, amire büszkéek. A DÖK rendszeres, eredményes működése.



tagintézményi diákközösségi élet kialakítása (DÖK)	
--	--

2.4 NEVELŐ, OKTATÓ MUNKÁNK FELADATAI

Feladatok	Megvalósítás módja
Egységes nevelési és oktatási eljárások és követelményrendszer kialakítása	A demokratikus nevelési stílus általánossá tétele
A gyermek bevonása a saját tanulási folyamataikba Változatos oktatás szervezési- és munkaforma alkalmazása. Érzékszervi tapasztalásra épülő ismeretszerzés, készségfejlesztés - tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat alkalmazása.	Projekt, témahét, kutatómunka Differenciált tevékenység és óraszervezés, kooperatív tanulási technika
Fejlesztő értékelés alkalmazása a tanulási motiváció kialakítása, fenntartása érdekében	Az ön- és csoportértékelés gyakorlati alkalmazása, szerepének növelése a gyermekek értékelésében.
Az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységszervezés	Adekvát módszerválasztás
A gyermeki személyiség ismeretére alapozott egyéni fejlesztés, a képességek egyéni kibontakoztatása	Szükség esetén egyéni fejlesztési tervek, egyéni portfóliók kialakítása.
Eredményes és hatékony tanulási módszerek és technikák elsajátíttatása	Egyéni tanulási utak tervezése.
Az IKT technikák alkalmazása, elsajátítása.	IKT eszközhasználat a tanulás folyamatában
Esélyegyenlőség: Az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése az intézmény pedagógiai gyakorlatában. Szegregációmentes, együttnevelést biztosító környezet kialakítása, Befogadó / inkluzív pedagógia alkalmazása – az ehhez szükséges feltételek biztosítása.	IPR hatékony működtetése Tárgyi, személyi feltételek kialakítása



A sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrálása a különbözőség elfogadása.	Heterogén csoportalakítás, teljes szocializáció
A szocializációs képességek kiemelt fejlesztése Az általános emberi értékek tisztelete. (humanizmus, a „különbözőség” elfogadása, egymás segítése, az együttérzés képessége)	Multikulturális nevelés-oktatás
A pedagógiai munka színvonalának emelése	A munkaközösségek által összeállított diagnosztizáló felmérésekkel. A differenciált képességfejlesztés, felzárkóztatás és tehetséggondozás alkalmazásával.
A pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése	Önképzés, továbbképzés.
Hazaszeretetre nevelés	Nemzeti hagyományok ápolása, iskolai ünnepélyek rendezése. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
Intézményi hagyományok ápolása	Karácsonyváró fenyőünnep, farsang, gyereknap megszervezése szülőkkel közösen, ballagás, cserekapcsolat.
Az esélyegyenlőség megteremtése	A rugalmas tanrend továbbvitele. A tanulók egyéni képességeihez igazodó oktatás alkalmazása. A gyerekek-tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési eltérések figyelembevétele, különbözőségek elfogadása, tiszteletére nevelése az egyenlő esélyek biztosítása.
Az érzelmi nevelés és a szocializáció területe	A legfontosabb a derűs, nyugodt, szeretetteljes biztonságot nyújtó légkör biztosítása. A felnőtt-gyerek személyes kapcsolatának elmélyítése. A gyermek szociális érzékenységének, éntudat alakulásának elősegítése, önérvényesítési törekvéseinek alakítása. Olyan szokások, viselkedési formák megtanulása, amely biztosítja az egyetemes emberi értékek elsajátítását, közös élményekre épülő tevékenységeken keresztül. A gyerekek akaratának, erkölcsi tulajdonságainak fejlesztéséhez elengedhetetlen a modell értékű pedagógusviselkedés, és az óvodai, iskolai élet megszervezése.



Az értelmi nevelés	A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, utánzás során elsajátított ismereteinek rendszerezése, anyanyelvének, kreativitásának, problémaérzékenységének fejlesztése. A gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.
Pályaorientáció	Középfokú intézmények nyílt napjainak látogatása, pályaválasztási tájékoztatók megszervezése. Egyetemi- főiskolai nyílt napok látogatása, tájékoztató előadások szervezése.
Legyenek a tanulók képesek a következő iskolafokon való helytállásra, a továbbhaladáshoz szükséges ismeretek önálló megszerzésére.	Tehetséggondozás, szakkörök, előkészítők indítása. Az egyéni képességek kibontakoztatása.
A családi életre való felkészítés	A helyes táplálkozási, tisztálkodási szokások kialakítása. Felvilágosítás a nemek kapcsolatáról. Megelőző tevékenységek a káros szenvedélyek elkerülésére.
Környezeti nevelés	Folyamatosan áthatja nevelő- és oktatómunkánk egészét a tantárgyakba történő beépítéssel, tanulmányi kirándulások szervezésével, valamint az osztályfőnöki órákon környezet- és egészségvédelmi témák feldolgozásával.
Az egészséges életmód kialakítása, alapjainak elsajátítása	A gyermekek gondozásával testi szükségleteik kielégítésével, a rend, tisztaság, egészségünk védelmének tudatosításával, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása. A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez a biztonságos környezet biztosításával, védelmével. A testmozgás örömeinek kielégítésével, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésével A rendszeres testmozgás biztosítása mindennapi testneveléssel
A helyes viselkedéskultúra kialakítása	Szituációs gyakorlatok sorozatával, kommunikációs készség fejlesztésével, az érvelési technikák elsajátításával.



A szabadidő helyes eltöltése	A kötelező tanórák utáni időszak és a napközi sokszínű programjainak megszervezése.
Művészeti tehetség felfedezése	A tehetség kibontakoztatása a művészeti programok által.

2.5 INTÉZMÉNYÜNK PEDAGÓGUSAI ÁLTAL ALKALMAZOTT KÖZVETLEN ÉS KÖZVETETT NEVELÉSI ELJÁRÁSOK

Eljárásainkat, módszereinket az adott szituációknak megfelelően a hatékonyság érdekében úgy választjuk meg, hogy igazodjanak céljainkhoz a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeikhez, a nevelő személyiségéhez.

	KÖZVETLEN	KÖZVETETT
Tevékenységek megszervezését, szokások kialakítását, megerősítését célzó	beszéd, beszélgetés tevékenykedtetés gyakoroltatás önálló egyéni munka prezentáció differenciált egyéni munka segítségadás játékos módszerek páros munka megbízás követelés	Hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás A gyermekközösség tevékenységének megszervezése, Közös célok kitűzése, elfogadtatása Hagyományok kialakítása Ellenőrzés Ösztönzés Értékelés – önértékelés Önellőrzés Kooperatív csoportmunka Projektmunka Dramatizálás
Magatartásra hatók	- Ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, verseny, differenciált csoportmunka, tevékenykedtetés - Gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, felszólítás, utasítás, intés, tilalom, elmarasztalás	A nevelő részvétele a gyermekközösségek tevékenységében. A követendő egyéni és csoportos minta kiemelése a közösségi életből. Kooperatív csoportmunka Projektmunka Dramatizálás
Tudatosítás, meggyőzés eljárásai, eszközei, módszerei:	Magyarázat, meggyőzés, példaadás, eszménykép, bírálat, önbírálat, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló, beszélgetés, frontális osztálymunka. A tanulók önálló elemző munkája.	Felvilágosítás betartandó magatartási normákról vita, minta, példakép, példakövetés
Egyéb	Az új tanulószervezési eljárások megvalósítása során olyan IKT eszközökkel készített tanulói produktumok elvárása, melyek közös együttműködés eredményeképpen jöhetnek létre: tanulói prezentációk, e-gyűjtemények, online	



--	--

2.6 AZ INKLUZÍV PEDAGÓGIA ALAPELVEI

Pedagógiai gondolkodásunk fontosnak tartja, hogy azok a különböző etnikumú, kultúrájú vagy a többségtől valamilyen szempontból eltérő gyerekek, akik felnőtt életüket várhatóan különféle társadalmi szerepekben egymással együttműködve töltik el, már az óvodában, iskolában elsajátítsák az együttműködés készségeit.

Az együttnevelkedés, befogadás, az inkluzivitás elve magába foglalja a bármiféle hátránnyal, testi vagy lelki sérüléssel élő gyerekek közösségben nevelését, az oktatás fő áramába való bekapcsolását. Ezek a következők:

- az iskola és az élet kapcsolatának elve
- az oktatás nevelő hatása, pedagógusszerep támogató, segítő jellege
- az érthetőség
- szemléletesség
- motiváció
- képesség- és személyiségfejlesztés harmóniája
- gyakorlatközpontúság, tevékenységközpontúság tantárgyi integráció
- mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme

Az integráció célja, értékei:

A személyiség kiegyensúlyozott fejlődése és az integráció valódi tétje az oktatási módszerek individualizációja integrált környezetben. A környezetnek ez az individualizációja és specializációja kedvező lehet az olyan készségek elsajátítása tekintetében, mint az írás, az olvasás stb. és az ismeretszerzés.

A társadalmi és intézményi integráció segíti a hátrányos helyzetű gyereket a saját adottságai (lehetőségei) és a tőle különböző adottságú személyek közötti integrációban. Az integráció folyamatának középpontjában a szocializáció áll. A hátrányos helyzetű gyerek segítése abban, hogy másokkal „normalizált” környezetben lépjen interakcióba, lehetőséget teremtsen a személyiség azon vonásainak erősítésére, amelyek nem állnak közvetlen kapcsolatban a hátránnyal vagy a nehézségekkel. Ez az erősítés előmozdítja a nehézségekre adott válasz és a nehézségek kiegyenlítése adekvát folyamatainak megindulását.

A többségi intézménybe járó sajátos nevelési igényű gyermekeknél a különbözőség, a szegregáció érzései nem alakulhatnak ki. A hátrányt elfogadja a többi gyermek és a szülő is.

Az intézményi integráció folyamata feltételezi, és magával hozza a pedagógusok, a többi gyerek szülei és általában az egész népesség személyes magatartásának változását.

Az integráció fő célja a szocializáció adekvát folyamata. A sikeres szocializáció nem megy végbe spontán módon, de a beavatkozás feltételei speciálisak. Ezért nagyon fontos, hogy megfelelő szakember (pl. gyógypedagógus, konduktor, pszichológus, fejlesztő pedagógus) vegyen részt a pedagógiai folyamatban.

Néhány alapelv az integrált csoportokban dolgozó pedagógusok számára:



- Kiemelt fontosságú a gazdag és multifunkcionális tematika. Az oktatási programokat, pedig párhuzamosan fontos kidolgozni az osztály és a sajátos nevelési igényű gyerek számára. Szükséges, hogy a tanár és a gyógypedagógus egymással együttműködjön.
- A gyerek az iskolában töltött idő túlnyomó részében az osztályteremben van.
- Osztálytermen kívül speciális fejlesztésben, a törvényben előírtak szerint részesül (gyógypedagógus, gyógytestnevelő, logopédus, iskolai pszichológus).
- Az integrációs oktatási forma egyik fajtája a kéttanítós modell. A gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus és a tanító együtt tanítása, a differenciált tanulásszervezési modelljeink beépítésével működik, működhet.

A sikeres integráció néhány kulcsszempontja:

A többségi közösségbe történő integrálás csak bizonyos feltételek együttes megléte esetén eredményes.

- A szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítása.
- Inkluzív szemlélet az intézményben
- A család pozitív támogatása.
- Az egész tantestület együttműködik.

Tennivalóink a hatékony integráció érdekében:

- megfelelő együttműködés az egészségügyi szakemberekkel (pszichológusok, pszichiáterek) stb.,
- támogató (vagy legalább nem ellenséges) magatartás a többi tanuló szüleinek részéről,
- a tanárok rendszeres konzultációja a gyerekről,
- a tanítók, tanárok bevonása a hátrányos helyzetű tanulók didaktikai tervének elkészítésébe és végrehajtásába,
- a személyiség különböző vonásainak normális fejlődéséről való ismeretek bővítése, annak megismerése céljából, hogy mi a normális a kivételes helyzetekben is,
- készség több-funkciós didaktikai javaslatok kialakítására (t.i. hogyan lehet haladni olyan osztályban, ahol a tanulók életkora, fejlettségi szintje különböző),
- kis csoportokban folyó munka gyakorlata osztályközösségen belül,
- differenciált óravezetés, kooperatív tanulásszervezés, projekt, drámapedagógia.

Intézményünk befogadási stratégiái

Pedagógusi attitűdök: a nevelők szociális érzékenysége, empátiája, az eltérések fogadásának, a különbségek kezelésének a képessége.

A pedagógusok szakmai kompetenciája: gazdag módszertani repertoár, a megfelelő segédanyagok megléte és idő a sokféleség kezeléséhez.

Támogató környezet iskolán belül és kívül: a vezetők, a helyi irányítás, a helyi közösségek, a szakmai szervezetek részéről.

Kooperatív tanítás: multidiszciplináris pedagógusi és szakértői teamek, egymást segítő tanulók, csoportos tanulás.

Differenciált tanulásszervezés: egyéni képességekhez való igazodás, eltérő képességek és eltérő haladási ütem figyelembe vétele.



3. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS

Intézményünk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

3.1 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK ÉS TEVÉKENYSÉGEK RENDSZERE

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. A másság elfogadása, tolerancia, empátia készségének fejlesztése.

A tanulók értelmi nevelése.

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akarat nevelése.

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése.

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése, a hazai nemzeti kisebbségek tisztelete, hagyományaik és kultúrájuk megismerése.

A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata: Az alapvető emberi -, gyermeki jogok megismerése, az alkotmányos- és a kisebbségi törvényben foglalt állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése.

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.



Énkép, önismeret fejlesztése

Feladata: megtanítani a gyermekeket az önmagukhoz való viszony, önmagukról alkotott kép helyes felismerésére, alakítására, - fontos annak tudatosítása, hogy a szuverén egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértékét, s ennek színvonala nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól.

Hon és népismeret

Feladata: a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Feladata: hogy a tanulók európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is. A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről.

Aktív állampolgárságra nevelés

Feladata: az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítség-nyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) kialakítása.

Gazdasági nevelés

Feladata: a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részeként az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá annak a képességnek a kialakítása, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Környezettudatosságra nevelés

Feladata, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztése, ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására.

A tanulás tanítása

Feladata: a hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása. A könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapképességek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása. Az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.



Testi és lelki egészség

Feladata: felkészíteni a gyerekeket, arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit.

Felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira.

Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Támogatást nyújtani a gyerekeknek a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Felkészülés a felnőttkor szerepeire

Feladat: hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskolai fejlesztő folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a gyerekek motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- b) A foglalkozások tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) A fejlesztő folyamat során kiemelten fontos feladat a **differenciálás**, vagyis az, hogy a pedagógusok fejlesztő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez, az iskolában egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, elsajátíttatják a tanulási technikákat. Az alsó tagozatos tanórán az anyagi lehetőségek és a szükségletek függvényében a tanító mellett fejlesztő pedagógus is részt vehet, közvetlenül segítve a differenciált fejlesztést.

1. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tevékenységek segítik:

- a) **Iskolánkban a Diákönkormányzat:** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselője, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolánkban diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8.



osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzativezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

- b) **Napközi otthon, tanulószoba, egész napos iskola:** Amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon **napközi otthon, tanulószoba, egész napos iskola** működik.
- c) **Fejlesztő foglalkozások:** Beilleszkedési zavarokkal küzdők részére fejlesztő foglalkozásokat tartunk, amelyeken az intézmény pedagógusai, logopédusok segítenek a lemaradások pótlásában, a fejlesztendő területek erősítésében.
- d) **Tehetséggondozó és fejlesztő foglalkozások:** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és fejlesztő foglalkozások segítik.
 - Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére igény és szükséglet szerinti óraszámban foglalkozásokat szervezünk.
 - A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére fejlesztő, a jó eredményt elérő tanulók részére tehetséggondozó foglalkozásokat tartunk magyar nyelv és matematika tantárgyakból. További tehetséggondozó és fejlesztő foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Ide épült be az útravaló program is.
- e) **Iskolai sportkör:** Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- f) **Szakkörök:** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- g) **Versenyek, vetélkedő, bemutatók:** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, az azokon való részvételt erősíteni kell. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- h) **Tanulmányi kirándulások:** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy/több alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- i) **Erdei iskola:** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel 5. évfolyamon kötelező, a felmerülő költségeket a intézményi költségvetésből és pályázati pénzeszközökből fedezzük.
- j) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás:** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes.
- k) **Szabadidős foglalkozások:** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánják a pedagógusok a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi



helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

- l) **Iskolai könyvtár:** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- m) **Az iskolák létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- n) **Hit- és vallásoktatás:** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola, nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.
- o) **LEP foglalkozások :** Iskolánk rendszeresen rész vesz 1-8-évfolyammal a Lázár Ervin Program foglalkozásain (színház - múzeum - cirkusz látogatások egyéb programok)

4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

Alapelvek

Nevelőmunkánk alapja a pozitív példamutatás. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola összes tevékenységébe be kell épülnie.

Egészségnevelési tevékenységünk során kiemelten kezeljük az alábbiakat

- Ok-okozati összefüggések
- Meggyőzés
- Megelőzés
- Kölcsönös bizalom
- Tapintat
- Titoktartás
- Felelősség önmagunkért és másokért

4.1 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

4.1.1 Hosszú távú célunk

Ösztönzést és tudást adni tanulóinknak egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdéseket értsék, az ezzel kapcsolatos magatartásformáik, szokásaik szilárdak legyenek.

Legfontosabb feladatunk a felvilágosító munka, a prevenció.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel

- a személyes higiénia
- a táplálkozás
- az aktív életmód, a sport
- a családi és kortárskapcsolatok, lelki harmónia



- az alkohol-és kábítószer fogyasztás, dohányzás
- az egészséges környezet
- a barátság, párkapcsolat, szexualitás.

Az egészség megörzése és védelme érdekében szükséges készségek, jártasságok alakítása, fejlesztése.

4.1.2 Az egészségnevelést szolgáló tevékenységformák szinterei

Tanórai foglalkozások

- A környezetismeret, biológia, erkölcstan, osztályfőnöki, testnevelés órákon a testi – lelki egészség fejlesztésére és megővására vonatkozó ismeretek nyújtása, esetelemzések, interaktív gyakorlatok végzése, szabályok gyakorlása.
- Testnevelés órán a keringési- és légző rendszer megfelelő terhelése a tanulók egészségi állapotának megfelelően /könnyített, gyógytestnevelés/. Testtartást javító gyakorlatok. A tanulók fizikai állapotának mérése /helyi tanterv/.
- Egészségmegőrző tevékenység a pedagógus órávezetése során:

Nem hagyományos tanórai keret

- Hosszabb túrák, séták.
- Erdei iskola. / kapcsolat a környezeti neveléssel /
- Moduláris oktatás – Egészségnevelés és mentálhigiéne - helyes táplálkozás, személyi higiénia, testápolás, önismeret témákban nyújtunk hasznos ismereteket.

Mindennapos testedzés biztosítása

Cél:

A gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel a tanulóknak életemévé váljon a mozgás.

Intézményünkben iskolai sportkör működik.

A sportkörnek éves munkaterv szerint kell tevékenykedniük. Munkaterv az iskolai munkaterv része. Intézményünk a sportkör számára biztosítja a működést.

Mind ezek azt szolgálják, hogy a modern kor és technológiai mozgásszegény életmódja mellett is lehetőséget találjunk a mozgásra. A mozgás hiánya a fizikai képességek, majd később a szellemi teljesítmények romlásához vezet.

Feladataink a mindennapos testmozgás biztosítása terén:

- Minden gyereknek minden nap biztosítjuk a mozgás lehetőségét.
- Minden testnevelés órán és minden testmozgási alkalomkor megtörténik a keringési és légzőrendszer megfelelő leterhelése.
- Minden testnevelés órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna.
- A testnevelés tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire.
- Arra törekszünk, hogy minden testnevelés óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.



- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás programban.
- A testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is tanítson meg.
- A testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.
- Az anyagi források biztosítása esetén (utazási költségek, belépők) a 2018/19-es tanévtől az úszásoktatás megszervezése a barcsi gyógyfürdőben 4. – 5. évfolyamon félévente 18 óra/csoport.

Testnevelés és a mozgás lehetősége intézményünkben

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Arra törekszünk, hogy intézményünk tárgyi és környezeti feltétele javuljon, ahhoz, hogy a testnevelésre és a mozgásra megfelelő körülmények alakuljanak ki. Az intézmény minden pályázati lehetőséget megragad, és a fenntartókkal való egyeztetések során ösztönzi azokat e területen lévő feltételek bővítésére, javítására, megteremtésére.

Gyógytestnevelés

Egyrészt a testnevelési óra keretébe beépítjük a tartásjavító tornát, valamint **a szakorvosi szűrést követően, a törvényi rendelkezések létszám előírásait betartva, intézményünkben megszervezzük a gyógytestnevelés foglalkozásokat.**

Órán kívüli sportfoglalkozások

Az intézményben testnevelés órán kívül sportköri foglalkozásokat, tömegsportórát, szakköröket tartunk hetente. A természetet kedvelő gyerekek az osztályukkal évente több túrán vehetnek részt. Az egynapos gyalogtúrákon megismerhetik az ország természeti szépségeit is. Ez a testnevelési és a környezeti nevelés egyik fontos találkozási pontja. Az ügyességet és közlekedési ismereteket kedvelő gyerekek kerékpáros programokon gyarapíthatják tudásukat.

Sportrendezvények

Intézményünk hagyományaihoz híven részt vesz a helyi, megyei és országos sportversenyeken.

A tanulók egészségfejlesztését szolgáló feladatok megvalósítása a tanítási órákon kívüli egyéb, a tanulók fejlesztését szolgáló pedagógiai jellegű foglalkozások keretében (Napközis foglalkozások, szakkörök)

Napközis foglalkozásokon kötelező a mozgás, az udvari játék, egészségfejlesztő testmozgás biztosítása a helyi tantervben előírt időbeosztásban. „Az összefüggő, napi három órát meghaladó napközis foglalkozások között minden olyan délutáni tanítási időszakban, amelyben nincs testnevelési óra (mindaddig, amíg a felmenő rendszerben elérjük a napi testnevelés tantárgyi órát), biztosítjuk a tanuló életkorához és fejlettségéhez igazodó játékos, egészségfejlesztő testmozgást. A játékos testmozgást, ha időjárási viszonyok megengedik, a szabadban kell megszervezni. A játékos testmozgás ideje legalább napi harminc perc.”

- az étkezés higiéniai szokásainak kialakítása



- egészséges táplálkozás – meggyőző munka az étkezés során
- tanórán szerzett ismeretek játékos gyakorlása
- szabadidős tevékenység - mozgás, sport

Rövidtávú feladatok

- Osztálytermek megfelelő szellőztetése.
- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotát, esetleges részképesség zavarát.
- Az ülésrend kialakításánál, időszakonkénti változtatásánál figyelembe kell venni az egyéni adottságokat /hallás, látás, gerinc terhelése/.
- Minden nevelőnek figyelnie kell a tanulók megfelelő testtartására.
- A munkarend tervezésénél gondoskodni kell a mozgásigény kielégítéséről.
- A mindennapos iskolai testnevelés programját a testnevelők dolgozzák ki.

4.2 LELKI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Cél: ismeretek nyújtásával, tevékenykedtetéssel, szimulációs gyakorlatok, esetelemzések végzésével felkészíteni a tanulókat lelki egészségük megóvására, stressz kezelési módszerek alkalmazására.

Feladataink:

- Önállóság fejlesztése
- Önismeret fejlesztése
- A társas kultúra fejlesztése
- Stressz –és konfliktuskezelő technikák megismerése
- Konfliktusok felismerési és kezelési képesség fejlesztése
- Érzelemkifejezés kulturált módjainak fejlesztése
- Kudarcátírás képességének fejlesztése
- Stressz kezelési technikák megismerése, gyakorlása
- Ismeretek nyújtásával a tanulók felkészítése:
- arra, hogy képesek legyenek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, konfliktusok kezelésére
- Ismeretek nyújtásával, negatív példák bemutatásával és elemzésével a tanulók motiválása és segítse a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében

5. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.



5.1 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együtt éléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

6. Házirend, diákönkormányzat,

Mindkettő jelentősen hozzájárul:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- közösségi szokások, normák elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző, de nem sajnálkozó magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A diákönkormányzatok a tanulók önirányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus-irányítóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket. A diákönkormányzat megalakítása nem kötelező, tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez viszont szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.



Feladatai általánosan:

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak.

A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése.

A DÖK a közösségfejlesztéshez, az aktív állampolgárságra, demokráciára neveléshez azzal járul hozzá, hogy – gyakorolja a közoktatási törvényben biztosított jogosultságait,

- szabadon megválasztja képviselőit,
- elkészíti és megvalósítja munkaprogramját,
- gyűléseit megtartja, rendezvényeit megszervezi,
- képviseli és közvetíti az intézmény pedagógusai felé a tanulók érdekeit,
- él az intézmény kínálta kommunikációs lehetőségekkel (faliújság, Internet, iskolaújság),
- szerkeszti és kiadja az iskolaújságot,
- igénye szerint iskolarádiót, sulitv-t szerkeszt,
- szabadidős programokat szervez,
- pályázatokat ír ki, bírál el és díjaz,
- véleményezi az iskola dokumentumait (Pedagógiai program, Házi rend...),
- iskolai díjat, elismerési formát alapít,
- kapcsolatot tart fenn hasonló szervezetekkel,
- testvérkapcsolatot ápol.

5.1.1 A TANÍTÁSI ÓRÁK TEVÉKENYSÉGEI A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSBEN

A tanórán résztvevő tanulók egy közösség tagjai, a közösséget

- a közös érdek
- a közös cél
- a közös értékrend és
- a közös munka tarja össze.

Ezek a csoportközösségek a gyerekek iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának színterei, alapvető élet- és munkaközösségei. Mivel a csoport/osztályközösség a gyerekek relatív véletlenszerűen alakult csoportja, a cél olyan valódi közösség formálása, amely képes:

- közös célt kitűzni,
- a közös cél érdekében összefogni,
- a közös értékrendet elfogadni,
- az iskola szervezett keretein belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy a gyerekek ismerjék a társas együttélésnek azokat a szabályait, amelyek szükségesek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához, a közös munkálatokhoz, egymás elfogadásához.

Ennek érdekében a következő feladatok megvalósítására kell törekedni:

- a fejlesztési célokat hordozó ismeretanyag/tananyag elsajátítása,
- a hatékony tanulási módszerek alkalmazása,



- a tanulás támogatása (közös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, a tanulmányi és munkaerőkölcser erősítésével),
- a gyermek kezdeményezésének segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés képességének megszerzése,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése,
- a gyerekek önállóságának, öntevékenységének, önigazgató képességének kialakítása,
- az önellenőrzés, egymás segítése és a segítő szándékú ellenőrzésre való hajlam fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása, az elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon az ezekre való építés,
- a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret és a hazaszeretet elmélyítése,
- a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárása, azok ápolására való ösztönzés, késztetés az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- alakuljon ki a tanulóknál a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt, legyen ez a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelve,
- az önálló ismeretszerzés, és véleményformálás képességeinek fejlesztése álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában.

5.1.2 TANÍTÁSI ÓRÁN KIVÜLI TEVÉKENYSÉGEK A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSBEN

A csoportfoglalkozások/tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formák. A közösen átélte kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érdelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei lehetnek.

Napközi és tanulószoba:

A napközink és tanulószobánk társadalmi és szociális igényeket egyaránt kielégít.

Célja: a tanulás feltételeinek megteremtése, a szabadidő hasznos, kulturált eltöltésének a biztosítása.

Feladatai:

- A délutánt átfogó tevékenységrendszerével alakítson ki olyan szokásokat, életritmust, amelyek a családi nevelés hiányosságait ellensúlyozzák, ugyanakkor segítik a gyerekek beilleszkedését más közösségekbe is.
- A napközi keretében szervezett kulturális, sport, játék, technikai foglalkozások használják ki és mélyítsék el a tanórai ismereteket.
- A tanulókat nevelje az önellenőrzésre, de egymás segítésére, ellenőrzésre is (tanulópárok kialakítása).
- Átgondolt játéktervvel, a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítja, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek.
- Sokoldalú, változatos foglalkozásai (irodalmi, zenés, képzőművészeti stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szembe álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a kollektív gondolkodásmódot.



A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Szociális és állampolgári kompetenciák
Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás
Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás,
- Anyanyelvi kommunikáció
Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejlesztésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelmre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- helyes értékítélet, önértékelés képességének kialakítására
- közvetlen környezetünk (iskola) megóvására
- környezettudatos szellemben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre
- iskolánk névadójának, hagyományainak megismerésére, tiszteletére (témahét – IV. Béla)

Alakítsa ki:

- a máság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogytékosság) (szociális kompetencia)
- az empátias kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét (anyanyelvi kommunikáció)
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét.(digitális kompetencia)

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik.
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép
- adjon átfogó képet a munka világról
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia)



5.2. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Tanulók együttműködésével kapcsolatos feladatok:

- osztályközösségek kialakítása közös programokkal: kirándulás, osztálybemutató, közös szabad idő programok szervezése esetenként a szülők bevonásával, részvételével stb.
- diákönkormányzat tagjainak együttműködését segítő feladatok:
 - működési rend, szabályok közös kidolgozása
 - feladatmegosztás kialakítása
 - felelősségi körök tisztázása
 - gyereknap szervezése, lebonyolítása

Felnőttek és tanulók együttműködése:

- **a DÖK** programjának elkészítésében, működési rendjének kidolgozásában, rendelkezésre álló eszközök felhasználásának megtervezésében
- Ügyeleti tevékenységben a házirendben meghatározottak szerint
- A falu életébe való bekapcsolódás: idősök segítése, ünnepekre műsorok összeállítása és bemutatása

Felnőtt szereplők együttműködése:

- Az egy osztályban, évfolyamon tanító pedagógusok együttműködése a nevelési, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósításában az alábbi területeken; tervezés, szervezés megvalósítás, értékelés.
- **A pedagógusok és a pedagógiai tevékenységet közvetlenül segítő** együttműködése a tanulók hatékony, eredményes fejlesztése érdekében az alábbi területeken:
 - Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók – tehetséges, SNI, BTM, HHH – iskolai szűrésében, mérésében, mérések elemzésében, valamint az ezekre épülő fejlesztési célok és feladatok meghatározásában, fejlesztő programok készítésében.
 - Egyéni fejlesztést igénylő tanulók szűrésében, fejlesztő programjának elkészítésében
- Pedagógusok együttműködése az integrációs nevelési program eredményes megvalósítása érdekében az alábbi területeken:
 - műhelymunka
 - értékelő esetmegbeszélések
 - problémamegoldó fórumok
 - hospitálásra épülő együttműködés
- Együttműködés osztály és/vagy csoportszintű nevelési, tanulási problémák megoldásában: esetmegbeszélés, problémaelemzés és megoldási stratégiák, javaslatok kidolgozásában
- Tankerület intézményei és az óvodák közötti együttműködés az átmenetek megkönnyítése érdekében, melynek formái:
 - Kölcsönös hospitálás, a látottak megbeszélése a tanulók szempontjából
 - Közös műhelymunka,
 - Stb..



- **Szakmai munkaközösségek tagjainak együttműködése:**
 - Az átmenetek megkönnyítése érdekében: tanulócsoprtok bemutatása, közös munkaközösségi foglalkozások szervezése, hospitálás egymás óráin.
 - Együttműködés a helyi tanterv kidolgozásában: horizontális és vertikális kapcsolatok feltárásában, a törésmentes egymásra épülés megvalósítása érdekében
 - Kooperatív együttműködés az intézményi fejlesztőműhelyek tevékenységében:
 - értékelő esetmegbeszélések
 - problémamegoldó fórumok
 - hospitálásra épülő együttműködés

6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

6.1. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI:

- A nevelős-oktató munkát szabályozó törvények, rendeletek megismerése, alkalmazása.
- Aktív részvétel a pedagógiai program, éves munkaterv kidolgozásában.
- Szakmai ismereteinek, kompetenciáinak folyamatos bővítése belső és külső továbbképzés és önképzés keretében
- Továbbképzéseken megszerzett tudás alkalmazása, átadása az érintett pedagógusoknak.
- A tanulók eredményes és hatékony fejlesztése érdekében:
 - a tanulók teljes személyiségének megismerése, fejlődésének nyomon követése
 - együttműködés:
 - a családi házzal,
 - az adott osztályban tanító tanítókkal, tanárokkal
 - a nevelő – oktató munkát segítő más pedagógusokkal: gyógypedagógus, logopédus
 - adott tanulócsoprtatra vonatkozó tanmenetet készítése, adaptálása
 - az adott tanulócsoprt fejlődtségének, tudásának, tanulási iránti motivációjának és attitűdjének ismeretében óraterv (óravázlat) készítése
 - mérések, méréselemzések, fejlesztési terv(ek) készítése.
 - Differenciált tanulásirányítás és tanulássszervezés.
- Képzettségének, felkészültségének megfelelően, a munkaköri leírásban meghatározottak szerint, tanórán kívüli egyéb, a tanulók fejlesztését szolgáló pedagógiai jellegű foglalkozásokat szervezése, vezetése.
- Objektív tájékoztatás adása a szülőknek a tanulók fejlődéséről. Együttműködés a szülőkkel a nevelési-oktatási célok sikeres megvalósítása érdekében
- **Pedagógusok feladatai a HHH tanulók integrációs pedagógiai programjának megvalósításában:**
 - A tanulók kiemelt kompetenciáinak fejlesztése:
 - önálló tanulás
 - kommunikációs képesség
 - Fejlesztő programok tervezése, szervezése, megvalósítása



- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- egészségnevelési, mentálhigiénés programok
- Mentorálás
- Aktív részvétel a program szerinti műhelymunkákban

6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- **Az osztályfőnöki munka tartalma:**
 - A tanulók személyiségének fejlesztésére, értékközvetítésre irányuló nevelőmunka
 - A társadalom által elfogadott magatartási szokások, normák kialakítása és gyakoroltatása
 - Az osztályközösség fejlesztése
 - Pályaorientáció, a pályaválasztás segítése
 - Kapcsolattartás a szülőkkel, az osztályban dolgozó pedagóguskollégákkal, iskolán kívüli segítőkkel
- **Az osztályfőnök feladatai:**
 - Az osztályközösség megismerése, fejlesztése, a tanulók közötti viszony alakítása
 - Osztályközösség formálása, nevelése direkt és indirekt módszerek alkalmazásával
 - Ismeretek szintetizálása, mindennapi életben történő alkalmazásának segítése
 - Törődés a tanulók aktuális problémáival
 - Mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában
 - Értékrend közvetítése, a különböző értékrendek objektív megismertetése
 - Személyiségfejlesztés
 - A kultúrahasználat megtanítása
 - Az osztály feladatainak szervezése
 - A tanulók érdekeinek védelme, képviselete
 - Szabadidős programok szervezése, koordinálása
 - Kapcsolattartás az iskolán belüli (tagozatgondozó igh-val, a tanulócsoportot tanító pedagógusokkal, fejlesztő pedagógusokkal) és iskolán kívüli nevelési tényezőkkel (szülők, nevelési tanácsadó, tehetségpontok, szakmai és szakszolgálatok tanácsadóival)
 - Gyermekvédelmi munka
 - Adminisztráció.
 - Haladási napló naprakész vezetése
 - Anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése
 - Igazolások, esetleges igazolatlan órák regisztrációja
 - Igazolatlan hiányzás esetén a szülők tájékoztatása
 - A magatartás és a szorgalom jegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt
 - Félévi értesítő, anyakönyv és év végi bizonyítványok megírása
 - Tervezőmunka: osztályfőnöki foglalkozási terv készítése, mely tartalmazza:
 - Osztályközösség jellemzőit (helyzetelemzés)
 - Az osztályközösség nevelésére és fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tevékenységformákat, elvárt eredményeket,
 - Az osztályfőnöki órák tanmenetét
 - Tanítási órán és iskolán kívüli tevékenységeket (pl: színházlátogatás)



7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG RENDJE

7.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

- A fogyatéknak megfelelő tanulási környezet (eszközök, segédeszközök, bútorzat) biztosítása
- Helyben lévő gyógypedagógus fejleszt a fogyatéknak megfelelő időkeretben
- Integrált, differenciált fejlesztés a tanítási órákon
- Lehetőséget kapnak adott tananyag rész hosszabb idő alatt történő elsajátítására
- A fogyatéknak megfelelő segítségadás, tanulási eszközök biztosítása
- Követelmények megállapítása az SNI –irányelveknek és a sajátos nevelési igénynek megfelelően

7.2. Beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink - gyógypedagógusaink segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében a gyermeket tanító kollégák körében.
- Differenciált bánásmódot biztosítunk, segítjük tanulóinkat önértékelési problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük tovább haladásukat. (Gyógypedagógusok)

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére gyógypedagógus a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő foglalkozásokat is tart, ezzel növelve a tanulási esélyegyenlőségüket a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.



7.3. A tanulási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődjön.

Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógus feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés!

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy szintjükhöz mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink:

- tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára
- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük
- logopédus és gyógypedagógusok segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás
- gyógypedagógusainknak napi kapcsolatuk van a gyerekekkel, s szaktanáraikkal rendszeresen megbeszéljük az aktuális problémákat. Kölsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről
- tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában
- tanuló párok kialakítása
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés
- egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé)
- a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adjunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre (szaktárgyi, közlekedési, tánc, dráma, kézműves, sport szakkörök)

Fejlesztő tevékenységrendszerünk folyamata

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	Viselkedési zavarok kompenzációjával összefüggő pedagógiai tevékenységek	Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok
Családlátogatások rendszeressége Alsó tagozaton már megkezdődik a szűrővizsgálat a másodlagos tünetek alapján. Vélemény illetve tapasztalatcsere az óvodákkal		
Rendszeresség kiépítése (napi- és heti rend otthon és az iskolában)		
	Felnőtt-gyermek kapcsolat. Személyes példamutatás.	Alsó tagozaton heti 1-2 óra felzárkóztató foglalkozás,



		illetve a köznevelési törvény szerint
Célcsoportok megalakulása a kompenzáció érdekében		
Stresszhelyzetek kezelése, (felkészítés, feloldás, feldolgozás) egyéni elbeszélgetések. Feszültségoldó szabadidős tevékenységek. Együttes élmények Közösségi viszonyrendszer a tanulók ismerjék meg egymást, teremtsünk rá kellő lehetőséget tanórán kívül is.	Következetesség (betartás, betartatás). Beszédstílus, kommunikáció. Házirend alapos megismerése, betartása, betartatása. Rendezettebb és tisztább környezet kialakítása és ennek óvása. Ált. viselkedéskultúra iskolán belül és kívül.	Több szakirányú, speciális végzettséggel kiegészülő diploma Tanulás tanításának módszere. Speciális taneszköztár bővítése. Homogén és vegyes napközis csoportok Az elvégzendő feladatok számát nehézségét önállósági szintjét egyénre szabjuk Helyiségek biztosítása (fejlesztő foglalkozásokra). Speciális tudással rendelkező szakemberek Alkalmazása, biztosítása (logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus.).
Kiegyensúlyozottabb társas kapcsolatok kiépítése.. Durvaság, fegyelmező intézkedések csökkenése.		Évismétlők számának csökkenése Tanulmányi eredmény növekedése.
	Rendezettebb, tisztább környezet, igényesség.	Pszichoszomatikus tünetek csökkenése. Továbbtanuláskor való helytállás.
Élő, napi kapcsolat, a szakemberekkel. Partneri elégedettség mutatójának növekedése (intézményi, család, stb.). Szorosabb kapcsolat kialakítása a partnerekkel (óvoda, szakszolgálat, szakemberek, más iskolák stb.)		
Mentálhigiénés tréningek alkalmazása. .	Osztályfőnöki órák témájának tudatosabb tervezése, végrehajtás.	Iskolán belül több speciálisan is képzett pedagógus. Megfelelő szemléletmód kialakulása
Érdeklődés, kíváncsiság felkeltése sok türelemmel. Elfogadás	Házirend megismertetése, egységes és következetes betartása, betartatása.	Célirányos órai és tananyag felosztás, differenciálás.
Hospitálások (óvoda – iskola középiskola) .	Egységes követelményrendszer kialakítása, betartása	Értékelés differenciálása – Mi az eredmény? (Viszonyítás



		módja – önmagához, fejlődéshez, követelményhez).
--	--	--

A megvalósítás keretei, eljárásai

Iskolán belüli keretek:

- Inkluzív /befogadó/ osztályok szervezése: az osztálytársak megfelelő viszonyulása, az
- Átlagos gyermek tudjon jól segíteni.
- Differenciált tanulásirányítás, ezt biztosítva többsávos óratervezés szükséges.
- Differenciált házi feladatok adása minden pedagógus részéről, gyakori pozitív jellegű,
- Előremutató értékelés, megerősítés.
- Differenciált értékelés.
- Rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások: ingergazdag környezet megteremtése,
- Motiválás.
- Rugalmas időbeosztás a felzárkóztatás igényéhez igazodva.
- A tananyag életszerű tartalommal való megtöltése. Gyakorlatorientált ismeretek,
- Életviteli technikák megismertetése.

A szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján:

- Fejlesztés a törvény által biztosított heti óraszámában,
- Egyéni fejlesztési terv alapján,
- Egyéni vagy kiscsoportos szervezeti formában,
- A sajátos nevelési igény típusa szerint logopédus, gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő szakember bevonása a fejlesztő tevékenységbe.

Iskolánk a bukás-mentességre törekszik, gyenge tanulóinkat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

Az óvodákból a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. Ebben az időszakban már sok kisgyerek jár a dyslexia, dysgraphia prevenciók foglalkozásokra.

A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében az elsős tanítók és a gyógypedagógusok minden év kezdete előtt elvégzik a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, augusztusban, az alsó tagozatos osztályfőnökök esetszbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáiknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket. A nem szakszerű oktatás bevezetésével az átmenet zökkenőmentessé válhat.

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.



7.4. Kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

„Minden gyerek valamiben tehetséges.” Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

A tehetséggondozás feladata az iskolán belül a tehetséges tanuló felismerése és optimális fejlődésének segítése, azaz az optimális fejlődés feltételeinek a megteremtése és működtetése.

Ez pedig a tanulók közötti különbségeket figyelembe vevő pedagógiai tervezést és gyakorlatot feltételez.

Tehetséggondozás folyamata

	Tevékenység	Feladat
1.	Tehetségek felismerése	- Megfigyelés - Mérés - Szűrés
2.	Regisztráció	- Adatbázis készítése - Tehetségtérkép készítése
3.	Erőforrások számbavétele	- Erőforrásleltár készítése: ▪ Humán ▪ Infrastrukturális ▪ Pénzügyi
4.	Döntés	- Annak eldöntése, hogy a kiemelten tehetséges tanuló eredményes fejlesztése megvalósítható: ▪ Az iskolában ▪ Az iskolában külső szereplők bevonásával ▪ Külső lehetőséget szükséges keresni - Tehetséggondozó team kialakításáról - Tehetséggondozás szervezeti kereteiről - Tehetséggondozó programok készítéséről és/vagy adaptálásáról
5.	Tehetséggondozás	- Fejlesztés: • Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén: • Egyéni tervkészítés, megmérést, kockázat felvállalása (versenyek) • Digitális kompetencia területén: Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés) • Szociális és állampolgári kompetenciák területén: Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség • Önálló tanulás: Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége - A fejlődés nyomon követése



6.	Tehetségek bemutatkozása	- Tehetségnap: tehetséggondozásban résztvevő tanulók bemutatkozása - Szülők, segítő partnerek tájékoztatása
----	--------------------------	---

A tehetséggondozás lehetőségei:

- **Lassítás/gyorsítás:** ez utóbbi a nagyon gyorsan fejlődő tanulók lehetősége, amely általában egy évfolyam átlépését teszi lehetővé.
- **Gazdagítás/elmélyítés:** lényege, hogy a tehetséges tanulókat nem egyre több ismeret elsajátításával kívánja fejleszteni, hanem minél nagyobb önállóságot, alkotó jellegű tevékenységet igénylő feladatokat kapnak, amelyek tudásuk gazdagítását, elmélyítését, képességeiknek fejlesztését szolgálják
- **Tanítás/megtanítás:** az értékelési követelményekkel differenciál. A tanítás ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a tanított tartalmakból mindenki annyit és olyan színvonalon sajátít el - a minimális követelményeken túl -, amennyit a motivációi és képességei lehetővé tesznek a rendelkezésre álló idő alatt

A felsorolt stratégiák alkalmazását, mindig az adott időszak kiemelten tehetséges tanulóinak, valamint a feltételrendszer ismeretében határozzuk meg.

A tehetséggondozás formái:

- tanórai differenciálás
- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építő jellegű legyen
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása
- a versenyzés etikájának megtanítása
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön,
- biztató értékelés
- differenciált feladatok adása
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók
- a házi feladatok differenciálása
- órai gyakorlaskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés)
- kutatómunka, mestermunka
- projektek

A könyvtári tevékenység fontos színtere e témának is:

- könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, kutatómunkák
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása (kezdeményezőkézség és vállalkozási kompetencia)
- a könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználása – zenehallgatás, videózás társasjátékok, diavetítés, CD-ROM használata, lexikon-szótár használata
- egyéni illetve kiscsoportos beszélgetések (anyanyelvi kommunikáció)
- internet-használat kutatómunkához. (digitális kompetencia)

A tehetséggondozás szinterei:

- tehetséggondozó foglalkozások
- szakkörök,
- iskolai sportkör



- versenyekre felkészítő kurzusok
- versenyek, vetélkedők,
- osztályon belüli és osztályközi kiscsoportok, csoportbontások

8. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

8.1. Integrációs stratégia kialakítása

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése érdekében kiemelten fontos nevelési területnek kezeljük az anyanyelvi nevelés-kommunikációt és a szocializációt.

Az eltérő háttérrel, eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek szocializációjának elősegítése, kompenzálása.

A másság elfogadása, tiszteletben tartása.

Az eltérő kultúrával és kommunikációs kóddal rendelkező gyerekek együttnevelése, a multikulturális tartalmak átadásával identitástudatuk erősítése

A kulcskompetenciák fejlesztése az integrációt segítő módszertani elemek beépítésével.

Alkalmazott tevékenységeink:

Intézményünkben a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek munkáját az integrációs és képesség-kibontakoztató program keretében végezzük, **egyéni fejlesztési terv** alapján.

Az integrációs ill. képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók haladását figyelemmel kísérve fogalmazódnak meg pedagógusainkban az újabb fejlesztési célok.

Intézményünkben az osztályfőnökök és az érdekelt pedagógusok a gyerekek munkáját háromhavonta értékelik.

A támpontot **a kimeneti és bemeneti DIFER mérések** jelentik pedagógusaink számára Ezen mérések elemzése után tudjuk megfogalmazni azokat a problémákat, melyek a tanulási nehézségeket eredményezik.

Az iskolában a rövid DIFER-t használjuk.

A **diagnosztikus mérések** eredményei adnak útmutatót a nevelőknek, arra vonatkozólag, hogy milyen nehézségek merültek fel a tanulási folyamat során, ezek milyen képességterületeket érintenek. Ezek után kitűzik a fejlesztési célokat, melyeket rögzítenek az egyéni fejlesztési tervben. A pedagógusok megfigyeléseiket dokumentálják az egyéni fejlesztési tervben, tantárgyankénti bontásban. Az érintett pedagógusok észrevételezik a gyerek tanórán való munkáját, írásbeli és szóbeli megnyilvánulásait, s mindezek alapján javaslatot tesznek az újabb fejlesztési célokat illetően.

Átmenetek megsegítése:

Ennek szinterei:

1. óvoda-általános iskola
2. általános iskola- középiskola

Az óvoda-iskola átmenet általános céljai:

- Az óvodapedagógusok és a tanítók megismerhetik egymás dokumentumait, intézményük főbb céljait, feladatait.



- Tartalmas, jó szakmai kapcsolat kialakítása az óvoda és az iskola között, amely során az óvónők és a tanítók jobban megismerik és megbecsülik egymás munkáját, s el tudják különíteni a kudarcok okozói között a különféle tényezőket.

- A felmerülő problémára való megoldás lehetőségeit közösen keresni.

Konkrét cél:

- Megkönnyíteni a kisgyermek zökkenőmentes iskolába lépését.

Célcsoport:

- Az óvodából iskolába lépő gyermekek

- Óvónők

- A (leendő) első osztályban tanítók.

Tevékenységek:

A zökkenőmentes iskolakezdést, a *kudarcok megelőzését* szolgálják azok a speciális, nevelőkre vonatkozó feladat-meghatározások, amelyek a tagintézmények integrációs programjában találhatók.

Átmenet segítése az általános iskola és a középiskola között

Elősegíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók társadalmi beilleszkedését, a továbbhaladás elősegítését, a továbbtanulási arány emelkedésével a képzettségi szint javítását, munkaerőpiacon való érvényesülését, ezáltal a munkanélküliség csökkentését.

8.2 A multikulturális tartalmak az intézmény tevékenységében

Az intézmény sikerességéhez, a továbbtanulás elősegítéséhez az integrált oktatás, az interkulturális fejlesztés, a pedagógiai kultúra és a szakmai tudáskészlet megújítása kulcsfontosságú. Minden pedagógusnak meg kell tanítani, hogy mit kell tennie egy olyan gyerekkel, akit nem szeretnek a társai, hogyan lehet fontossá tenni, hogyan lehet egy közösségbe bekapcsolni

A multikulturális társadalom építése, a multikulturális - és interkulturális oktatás, a különböző kultúrák megismerése segíti a különböző kultúrájú, értékrendszerű csoportok közötti együttműködést, az egymás elfogadását garantáló attitűdök kialakulását, így az integráció alappilléreként az esélyegyenlőtlenség megszüntetésének egyik legfőbb eszköze lehet.

Hazai viszonyokra átültetve ez azt jelenti, hogy a cigány gyermekek óvodai/iskolai kudarcainak megszüntetéséhez olyan oktatási keret szükséges, amely

- minden gyermek otthonról hozott tudását és kultúráját értéknek jeleníti meg és kamatoztatja,
- tudatosan építi ki az előítéletek csökkentésére alkalmas, elfogadó környezetet,
- az egyéni különbségekre figyelő pedagógiai eszközöket alkalmaz és ennek jegyében tudatosan törekszik az iskolában megjelenő különböző kultúrák (ez esetben a cigány kultúra) ismeretére, megismertetésére és elfogadtatására,
- tiszteletben tartja a másságot, és eszközeivel alkalmazkodik annak kezelésére.

A multikulturális oktatás céljait kettős úton igyekszik megvalósítani:

- biztosítja, hogy az eltérő kultúrájú csoportok megismerhessék saját történelmüket, kultúrájukat, elsajátíthassák és gyakorolhassák anyanyelvüket,
- másrészt lehetővé teszi, hogy megismerhessék egymás kultúráját, illetve megismerjék azt a többségi kultúrát, amelyben elsajátíthatják a mindennapi politikai és gyakorlati életben szükséges tudnivalókat is. Ez által kettős identitás jön létre, megtartani az anyanyelvet és kulturális örökséget, ugyanakkor megtanulni a többségi társadalomban az államalkotó nemzet tagjaként élni.



A szakirodalom szerint a multikulturális nevelés során

- tanítani kell a kulturális különbségek és a társadalomban létező emberi viszonylatok jellegzetességeit,
- megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a különféle etnikai és szociális csoportok egyedi tanulmányozására,
- alkalmat kell teremteni a kulturális pluralizmusra és a toleranciára való képesség kialakítására,
- segíteni kell a tanulókat abban, hogy ne azonosuljanak azzal az uralkodó társadalommal, amely állandósítja a szociális egyenlőséget.

A multikulturális képzés folyamatát egymástól jól elkülöníthető lépések jellemzik:

- öntudatosítás,
- a közösség hatásának felismerése,
- szembesülés a külső ráhatásokkal,
- érzelmi elemek bekapcsolása,
- cselekvés.

A multikulturális program vállalásának legfontosabb elemei:

- *A különbözőségek vállalása, az előítéletek legyőzése* - a pedagógusoknak fel kell ismerniük a másság elfogadásának szükségességét, meg kell szabadulniuk személyes vonatkozású negatív feltételezéseiktől, fejleszteniük kell megértő és belemélyítő képességüket.
- *Tanulóközösségek kiépítése* - a tanároknak meg kell tanulniuk, hogyan lehet humanizálni az oktatási környezetet, a közösségfejlesztésben helyet kell kapniuk a közösségi és kulturális értékeknek.
- *Együttműködés a családokkal, családi műveltségi program* - a tanároknak tapasztalatot kell szerezniük a családokkal való együttműködés területén, erősíteni kell a család és az iskola kommunikációját, művelődési lehetőségeket kell biztosítani a családtagoknak.
- *A pedagógusok, mint kutatók* - a pedagógusoktól nem várható el, hogy birtokában legyenek az összes tudásnak és válasznak, de elvárható, hogy a célok érdekében kutassák és keressék a helyes válaszokat.
- *A művészetek és a zene integrációja* -, mint a különböző kultúrák közötti híd leginkább alkalmas az egymás iránti tisztelet, elfogadás, és az önbecsülés erősítésére.
- *A személyes tanulási/tanítási, fejlesztési stílus fejlesztése* - a pedagógusoknak meg kell fogalmazniuk saját pedagógiai programjukat, levetkőzni a paneleket, a rutinokat és olyan egyéni, de a közösséggel összhangban lévő programot kell kidolgozniuk, amely az adott szinten képes a világ pozitív megváltoztatására.
- *Társadalmi és politikai környezet* - a pedagógusoknak folyamatos kommunikációban kell lenniük az óvoda/iskola társadalmi és politikai környezetével, pozitív hatást kell kifejteniük az iskolai fejlesztőmunka érdekében.

A fentiek három vezérelv kíséri, amelyeknek naponta jelen kell lenniük a gondolkodásunkban: fel kell ismerni saját előítéletekességünket és meg kell szabadulni tőle, kooperatív tanulás - amely a tapasztalatok szerint a leghatékonyabb tanulási forma a különböző kultúrájú tanulók esetében.

Törzsszabályok alkalmazása: - megbecsülés, a leértékelés mellőzése.

- kölcsönös tisztelet fontossága.

- A passzolás joga, a tévedés lehetősége.

A feladatokhoz kulturálisan reaktív pedagógusokra van szükség.

a kulturálisan reaktív pedagógusok felismerik hogy



- az iskola körén túl terjedő társadalmi-, gazdasági-, politikai-, történelmi tényezők szabják meg annak kereteit, ami a tantermekben megjeleni,
- a pedagógus kulturális háttere nem meghatározó a kulturálisan releváns tanári viselkedésben,
- a gyerekek és a pedagógusok számára más a fontos,
- a gyerekeknek rugalmas viselkedési szabályokra van szükségük,
- az iskolai nyelvnek és kommunikációnak kapcsolódnia kell a család és a közösség nyelvi és kommunikációs stratégiáihoz,
- a gyerekek jobban szeretnek csoportban tanulni/tevékenykedni, mint egyénileg,
- a pedagógus hatékonysága szorosan összefügg a kedvességével és a tanulmányi szigorral,
- a tanulók jobban működnek, ha a fejlesztés üteme nem túl feszes,
- a tantervnek a tanulók életkora szempontjából relevánsnak kell lennie.

A kulturálisan releváns fejlesztés - az így dolgozó pedagógusok véleménye szerint - nem tudomány, hanem művészet, a pedagógusok a közösség tagjai, akik vissza akarnak adni valamit abból, amit a közösségtől kaptak. Úgy vélik minden gyerek lehet sikeres, és ennek része, hogy hozzásegítsék őket a maguk, a közösség, a nemzeti-etnikai, és globális identitások közötti kapcsolatok megteremtéséhez.

A megfigyelések szerint a kulturálisan releváns tanítás javítja a kisebbségi gyerekek eredményeit, elősegíti szociokulturális sikereiket, a szülők körében elégedettséget vált ki

Nehéz feladat, mert újra kell értelmezni (esetleg fel kell számolni) az eddig erősen rögzült struktúrákat, hierarchiát, hierarchián belüli helyeket, hatásköröket, jogosítványokat, tanár és tanuló szerepet, társadalmi távolságokat, határokat. Az ellenőrzés, a felügyelet, a jutalmazás, a büntetés rendszerét, a kudarc és a siker kritériumait, a rend, a fegyelem, a pontosság, a kötelesség, a tabu kérdéseit, a mozgást, a szellemet, a gondolkodást, újra kell formálni a környezetet, a teret.

Együttműködés a családokkal, családi műveltségi program:

- szülői klubok,
- szülői szervezetekkel való rendszeres kapcsolat, szülői portaszolgálat az iskolában
- nyílt napok,
- szöveges értékelés, egyéni fejlődési napló vezetése
- közös szabadidős programok (kerékpártúrák, színházlátogatások, sportprogramok)
- nyári programok biztosítása (kreatív délelőttök, szülő-gyermek táborok)

A különbözőségeik vállalása, az előítéletek legyőzése:

- cigány népismeret és kultúra oktatása, beás nyelvoktatás
- újság szerkesztés (felnőtteknek, diákoknak)
- az osztályfőnöki órák diszkrimináció ellenes fórumai

A tanárok, mint kutatók:

- a szakmai együttműködés fórumain, önképzésünk során a helyes és autentikus válaszok keresése,
- esetmegbeszélések,
- belső képzések,
- akkreditált képzéseken való részvétel továbbképzési terv szerint

A személyes tanulási/tanítási stílus fejlesztése, új, hatékony pedagógiai eszközök megtanulása és alkalmazása:

- kompetencia alapú fejlesztés,
- kooperatív tanulás,
- projekt módszer,



- drámapedagógia alkalmazása
- szöveges értékelés

Folyamatos kommunikáció a társadalmi és politikai környezettel:

- együttműködés önkéntes társadalmi segítőként (rendezvények)
- részvétel a civil szervezetek programjainak szervezésében, lebonyolításában (gyermeknap)
- részvétel a cigány közösségek falunapi rendezvényein.

Értékrendünket befolyásoló kérdések:

- hierarchia, hierarchián belüli helyek, függőségek, státusok,
- hatáskörök, jogosítványok,
- tanár és tanuló szerepek, társadalmi távolságok, határok,
- az ellenőrzés, a felügyelet, a jutalmazás, a büntetés rendszere,
- a kudarc és a siker kritériumai,
- a rend, a fegyelem, a pontosság, a kötelesség értelmezése,
- a tabu kérdései,
- a környezet, a tér.

8.3 A kooperatív pedagógia helye az intézmény tevékenységében

Az alkalmazás szükségességét indokolják:

a/. A világ új kihívásai:

- Megváltozott szocializáció: a család szerkezete, szociális úr, televízió...
- Kis közösségek változása: az őket fenntartó kohéziós erők fellazulása, szerepük átértelmeződése.
- Minden elemében összefüggő gazdaság.
- Hirtelen változó, információbázisú csúcstechnológia.
- Globalizáció: különböző kultúrák közötti kölcsönhatások, átjárhatóság megismerhetőség.

b/. Az iskolák új szerepe, hogy

- magas szintű gondolkodást,
- fejlett kommunikációs készséget,
- rugalmasságot és alkalmazkodóképességet,
- kreativitást,
- megbízhatóságot,
- idegen nyelvű és különböző kultúrák közötti kommunikációt,
- információ és telekommunikációs technológia alkalmazásának képességét kell kialakítani a diákoknál.

Megoldás-válasz: kooperatív tanulás

- Csoportfolyamatok kihasználása a tanulás hatékonyságának fokozásáért!
- A tanulás kihasználása a csoportfolyamatok hatékonyabbá tételére!

a/. A tanulás társas, kooperatív természete:

A rendszer olyan, amelybe be van építve a segítség és együttműködés. A pedagógus által irányított rendszerben a gyerekek tevékenysége és megoldandó feladataik úgy vannak jelen a csoportban, hogy egymás nélkül nem boldogulnak, együttműködés nélkül a feladat megoldhatatlan.



b/. A kooperatív tanulás mint tanulásszervezési stratégia célja:

A társas képességek, kommunikáció, szervezési készségek fejlesztése, előítéletek és ellenséges érzések csökkentése, a pozitív attitűdök kialakítása, erősítése.

c/. A tanár szerepe:

- A tanulási helyzetek megkonstruálása
- A tanulók jobb megismerése => képességeik eredményesebb fejlesztése.

A program megvalósulásához szükséges szervezési és technikai feltételek:

Megfelelő szakirodalom biztosítása:

Pl.: Dr. Spencer Kagan Kooperatív tanulás c. könyve.

Szakmai felkészítés:

60 órás akkreditált tréning, főiskolai, egyetemi tanulmányok

Hospitálások:

Folyamatos jelleggel, megfelelő elismertséggel rendelkező intézményekben, szakembereknél

Tanszerek, taneszközök beszerzése:

A tantermek bútorzatának folyamatos cseréje (tanulóasztal, szék). Eszközlista összeállítása. (filctollak, csomagolópapír, kártyák, olló, gyurmaragasztó, mágnes, szó és szövegkészet, stb.).

Mérőrendszer kidolgozása:

Fontos, hogy alkalmas legyen a tanulók tudás, és neveltségi szintjének mérésére.

Alkalmazás:

A pedagógusok késztetései, vállalásai, az intézmény elköteleződése és a pedagógusok képzettségei és vállalása alapján (pl.: kompetencia alapú fejlesztés).

Modellfejlesztés:

- Tanári és tanulói szemléltetőanyag gyűjtemény készítése folyamatos munkával.
- Bemutató órák szervezése.

Várható eredmények:

- A tudásszint emelkedése tapasztalatok útján
- Az évismétlők számának csökkenő aránya
- Sikeres általános iskolai tanulmányok
- Gondolkodás- és szemléletmódbeli váltás
- Pozitív értékítélet kialakulása
- Szociális készségek fejlődése
- A természettel, és emberi környezetével harmóniában élni tudó személyiség kifejlődése

8.4. A projekt módszer helye az intézmény tevékenységében

A gyermek múlt és jól megtervezett jelenbeli tapasztalatait a nevelő segít összekapcsolni anélkül, hogy a tanulás konkrét szituációjától elvonatkoztatott idegen célokat vinne be a folyamatba. A program kialakítása olyan, hogy a tanuló nem passzív szemlélője az oktatásnak, hanem aktív résztvevője, szervezője, alakítója.

Intézményünkben egy-egy tanév során kétszer egy hetet szánunk az úgynevezett „projekthetek” iskolai szintű megvalósítására. A projektmódszer azon a feltételezésen alapul, hogy az egyén kíváncsiságát követve, új tapasztalatokat szerez, ezek a tapasztalatok pedig módosítják az önmagáról és a világról alkotott képét, és ezeknek a tapasztalatoknak – elsősorban kortársaival – történő



megosztása önmagában nem elégséges, sőt nincs szükség kívülről jövő elismerésre ahhoz, hogy a diákok elmerüljenek ezekben a tevékenységekben, melyek a tanulás legfontosabb formái.

A projekthetek szervezése:

A projektheteket megelőzően a tanulókkal együtt kiválasztjuk a hét témakörét, közösen megtervezzük a foglalkozásokat, feladatokat. A hetet megelőző napon megszerveződnek a tanulócsoporthok, mivel a hagyományos osztálykereteket „elfelejtjük” a projektek során, ezzel lehetőséget biztosítunk új kapcsolatok kialakulására, egymás jobb megismerésére. Minden csoport a témakörnek megfelelő nevet választ magának és megválasztja vezetőjét is, aki felelős a csoport heti munkájáért. Ő koordinálja, vezeti a csapatot a hét során.

A projektek során nem a hagyományos tantárgyi szerkezetben, hanem a témakörhöz választott foglalkozások keretében folyik a munka. A foglalkozások időtartama a témakörnek megfelelően változó lehet.

A tanárok az egyes foglalkozásokat úgy szervezik, hogy azok alkalmasak legyenek az önálló kutatómunkára, lehetőség nyíljon a csoporton belül egymás munkájának segítésére, minden csoporttag aktív részese legyen a munkának.

A projektek feldolgozása során nincs érdemjegyekkel való értékelés, feleltetés, dolgozatírás. Fontos viszont a hetet záró utolsó foglalkozás, ahol tanár, diák értékeli a hét során végzett munkát, elért eredményeket.

Minden projekthét egy teljes napot kitöltő „zárszámadással” zárul, ahol minden csoport bemutathatja a héten elkészített alkotásait, számot adhat azokról az ismeretekről melyek birtokába jutott. Nem a versengés hanem a visszajelzés a fontos! A játékos vetélkedő során törekedni kell arra, hogy annak mindenki aktív résztvevője legyen.

A módszer lényege, újszerűsége:

- Előtérbe kerül az önálló munka, sokkal jobban felszínre kerül egymás segítése.
- Egy hasznosabb, jobban alkalmazható tudás birtokába jutnak a tanulók.
- Kevesebb a fegyelmi probléma, stresszmentes a légkör.
- A gyerekek sokkal fogékonyabbak az új ismeretek befogadására ezzel a módszerrel, hatékonyabb az ismeretek visszaadása.
- Olyan gyerekek jutnak sikerélményhez, akik a hagyományos iskolarendszerben ezt csak kevésszer élhetik meg.
- Előtérbe kerül a kreativitás, nagyobb az aktivitás a foglalkozásokon.
- A gyerekek jobban megismerik iskolatársaikat, új barátságok szövődnek.

A projekt mindig egy konkrét témából indul ki, amit a résztvevők valamilyen céllal feldolgoznak. Fontos, hogy a célok mindenki számára világosak és elfogadhatók legyenek. Lényeges elem a projekttermék is, aminek a projektmunka során el kell készülnie.

Oktatási projektek esetében a munka egy része nem a megszokott időkeretek között és munkaformákban zajlik, hanem azoktól eltérő módon, pl. a tanórán kívül, az iskola falain túl, stb. A projekt során részben a hagyományostól eltérően alakulnak a tanár-tanuló, a tanuló-tanuló és a tanár-tanár viszonyok is, hiszen más formában és tartalmakkal zajlik a résztvevők közti kommunikáció és együttműködés. Elmaradhatatlan az értékelés, aminek az egész folyamatra, és annak minden szintjére ki kell terjednie. Izgalmas és tanulságos, amikor a projekt termékének elkészülte és prezentálása után összeül a csapat, és mind a közösség, mind az egyén szempontjából végiggondolja a megtett utat, annak örömeit, nehézségeit, és persze leszűri a tanulságokat.



A projektheteken túl rendszeres projektjeink az erdei iskolák, a sportnapok és a különféle természetvédelmi tárgyú programjaink.

Fontosnak tartjuk a projekthetek tapasztalatainak, dokumentációjának összegyűjtését, mások számára való hozzáférhetőség biztosítását

8.5. Hatékony együttnevelés az intézmény tevékenységében

Ha egy intézmény pedagógus kollektívája érzékeny a másságra is, és tevékenysége az alkotmányosság és a törvényesség talaján áll, akkor iskolai munkájának alakításakor figyelembe kell vennie az alkotmányban és a kisebbségi törvényben megfogalmazott kisebbségi jogokat, - programjába be kell vinnie a kisebbségi értékeket, s így szükségszerűen egyrészt multikulturálissá kell válnia, másrészt alapértéknek kell tekintenie a gyermekek integrált együttnevelését.

A multikulturális oktatás az integrált együttnevelés jellemzője a befogadás, a tolerancia, a nyitottság.

Az integrált együttnevelést értéként valló iskola jellemzői:

- a nevelőtestület hozzáállása és értékrendje demokratikus (nem rasszista);
- a nyelvi pluralizmus értéket jelent az iskolában;
- az iskolai normák és értékek az etnikai és kulturális sokszínűséget tükrözik és követik;
- olyan tanítási és motivációs eszközöket alkalmaznak a pedagógusok, amelyek hatékonyak a különféle társadalmi osztályokból vagy etnikai csoportokból származó tanulóknál;
- a felmérések és visszajelzések segítik az etnikai egyenrangúságot;
- a különböző etnikai csoportokból, társadalmi osztályokból érkező gyermekek egyenrangúságot tapasztalnak az iskolában;
- a curriculum és a tanítási anyagok bemutatják a különböző fogalmak és problémák etnikai vonatkozásait;
- a tanárok és a tanulók elsajátítják a rasszizmus felismerésének és az ellene való küzdelemnek a képességét;
- a multikulturális pedagógiai törekvések a pedagógia minden területére kiterjednek (tananyag, tanár-diák kapcsolat, motiváció, iskolai környezet stb.).

Gyerekbarát, gyerekekre figyelő pedagógia megteremtése:

- a gyermek igényeinek iskolai figyelembevétele, befogadó nevelés kialakítása;
- valamennyi tanuló számára egyenlő lehetőség biztosítása képességei kibontakoztatásához;
- rugalmasság, figyelem az eltérő igények és szükségletek, tanulási stílusok irányában;
- elfogadó, pozitív iskolai légkör kialakítása, fenntartása;
- a humán szükségletekre való odafigyelés és az ezekre adott megfelelő pedagógiai válaszok kialakítása;
- a gyermekben rejlő belső motiváció kiaknázása;
- az alapvető kulturtechnikák (írás, olvasás, számolás) megalapozása;
- a gyermekben természetesen meglévő kíváncsiság, tanulási vágy felkeltése, megtartása;
- az iskolai környezet kultúrára érzékeny kialakítása;
- az esztétikus iskolai környezet, mint motiváló erő kihasználása;
- a továbbtanulás elősegítése érdekében kiegészítő, pótló foglalkozások biztosítása;
- ösztöndíjak biztosítása, pozitív példák erősítése, ösztönzése.

Néhány éve egy sikeres Phare pályázat lehetőséget adott a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációs programjának kialakítására, amely programban és az ezt követő adaptációs



pályázatok sorozatában létrejött a darányi iskola intézményegység Integrációs Pedagógiai Rendszere.

Ez az alábbi elemekből áll:

- **cigány népismeret és kultúra oktatása** - a rajz, az ének, a történelem, a magyar és a környezetismeret ismeretanyagába integrálva, - ehhez saját olvasókönyvet, foglalkoztató munkafüzetet írtunk.
- **beás nyelv oktatása** egy alsós és egy felsős csoportban, - a nyelvvoktatást segítő taneszközöket magunk fejlesztjük
- **szabadidős tevékenységek rendszere** (erdei iskolák, kirándulások, színházlátogatás, múzeumlátogatás, gyalogtúrák, kerékpártúrák, úszótanfolyamok, - amelyek tudatosan figyelnek a cigány gyermekek részvételére, adott esetben meg is teremtik a részvétel lehetőségének tárgyi feltételeit),
- a szülők megnyerése, a kapcsolatok ápolása érdekében folyamatos **partneri együttműködés a kisebbségi szervezetekkel**, - bekapcsolódás programjaikba, konzorciumi partneri együttműködés pályázatokon, önkéntes segítői részvétel tevékenységükben.
- a "**Diáknyelv**" című iskolaújságunk is beás oldallal is bővült, de jelen pillanatban ennek kiadása szünetel, az iskolai honlap veszi át folyamatosan a szerepét.
- a **konyha étlapját beás nyelven** is kiírjuk a gyerekekkel, és az iskola feliratait négy nyelven jelenítjük meg.

Tevékenységünk során integrációs rendszerben gondolkodunk - munkánk ezért terjed ki az iskola falain kívülre is. Igyekszünk megszólítani a partnereket, a különböző oldalon állókat, lényegében egyfajta közvetítő, mediációs tevékenységre is vállalkozunk.

Tevékenységünkben a kompetencia alapú fejlesztést, és a gyermekek szocializációját, kulturális értékrendjének fejlesztését olyan programok jelzik, mint úszásoktatás, kerékpártúrák, színházlátogatások, művész/ közönségtalálkozók, roma kultúra bemutatása, beás írásbeliség terjesztése, nyelvmentési kísérletek, regionális roma népismereti vetélkedők, projekthetek. Intézményünk 2 alkalommal volt OOIH - integrációs bázisintézménye, és a továbbiakban is pályázunk erre a feladatra.

9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAINAK GYAKORLÁSI RENDJE

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az igazgatóhelyettes, az osztályfőnökök és a szaktanárok, illetve a diákönkormányzatot segítő tanár tájékoztatják.

- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.
- A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a DÖK faliújságján keresztül.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról, tanulmányi munkájáról és magatartásáról az osztályfőnökök, a szaktanárok (szóban, illetve az ellenőrző könyvön keresztül írásban folyamatosan tájékoztatják).
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik (DÖK) útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel



Diákönkormányzat

Célja: Iskolánk tanulói gazdái legyenek a mindennapi diákéletnek. Olyan demokratikusan működő és felépülő gyermekszervezet kialakítása, mely szolgálja a gyermekek érdekvédelmét, demokratikus jogaik gyakorlását. A szabadidő hasznos, sokszínű eltöltésével ápolja az iskolai hagyományokat, erősítse az osztály és iskolai közösséget.

Az iskola tanulóinak legmagasabb döntési és tájékoztató fóruma a diákközgyűlés. A diákközgyűlésen az iskola valamennyi tanulója és nevelője részt vesz, vagy a tanulóközösségek által megválasztott küldöttek képviselik a társaikat. A diákgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákgyűlést az igazgató hívja össze, legalább tanévi egy alkalommal.

Az iskolai diákönkormányzat élén az iskolai diáktanács áll: élén a választott diákelnök. **Feladata** a diákbizottság összehívása, a napirend kialakítása, azzal kapcsolatos tájékozódás, a tagok munkájának ellenőrzése, távollétében a helyettes látja el a feladatát.

A diáktanács feladata: negyedévente beszámol a tevékenységről, szervezi a közösségi munkával és a diákok életével kapcsolatos feladatokat, a tanulókat érintő kérdésekben összegyűjti a véleményeket, az érdekeket egyezteteti, előkészíti és megszervezi a diákközgyűlést.

Az intézményi Diáktanács működése

Tagjainak száma: osztályonként 2-3 fő

Az intézményi Diáktanács megalakuló első ülésén elnököt, titkárt, sport- és kultúrfelelőst, választ, ők alkotják az intézményi diákönkormányzat (DÖK) vezetőségét.

A DÖK vezetőségének önálló döntési jogköre nincs.

Feladata az intézményi Diáktanács és az intézményegységi diákönkormányzatok munkájának összehangolása. **Az intézményi szintű döntéseket hozó intézményegységei diáktanácsok véleményeinek összegzése és továbbítása az intézmény igazgatója, illetve vezetősége felé.** Ennek rendjét az intézményi DÖK Szervezeti és Működési Szabályzata részletesen tartalmazza.

Az intézményi diáktanács vezetője (elnöke) a diákönkormányzat nevében jár el és képviseli azt az intézmény vezetőségi ülésein minden olyan kérdésben, amelyet a jogszabály részére lehetővé, illetve kötelezővé tesz.

10. A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény új alapokra helyezte a gyermekvédelmet hazánkban. A törvény szerint a gyermek nevelésére elsősorban a család jogosult és köteles, és ehhez kell az államnak, az önkormányzatoknak és az önkormányzati intézményeknek segítséget nyújtaniuk.

A törvény a gyermekvédelem feladatait az alábbiakban foglalja össze:

- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése,
- szervezett törekvés a gyermek veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére,
- a szülői gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítása.

A gyermekvédelem rendszerét az alábbi fő ellátások és intézkedések biztosítják:

Pénzbeli ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi támogatás,
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:



- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátás:

- otthont nyújtó ellátás,
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás,

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- védelembe vétel,
- családba fogadás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- átmeneti nevelésbe vétel,
- tartós nevelésbe vétel,
- utógondozás elrendelése,
- utógondozói ellátás elrendelése.

.Intézményünk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A gyermekvédelmi törvény azt is előírja, hogy a nevelési - oktatási intézményeknek közre kell működniük a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatok ellátásában.

Az óvodában/iskolában a gyermekvédelmi teendők ellátása az intézményegység vezetői, a pedagógusok, valamint a gyermekvédelmi felelősök feladatköréhez tartozik.

Az intézményegység vezető felel a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, így feladatköréhez tartozik a gyermek és ifjúságvédelmi munka irányítása.

Minden pedagógus kötelessége, hogy közreműködjenek a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. E feladatokat a nevelőknek munkaidejük kötelező órájukon túli részében kell ellátniuk.

A gyermekvédelmi felelős feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját, s ezen belül feladatai közé tartozik:

- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon részt venni a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíteni a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíteni a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- pontos adminisztráció vezetése a figyelemmel kísért gyermekekről.

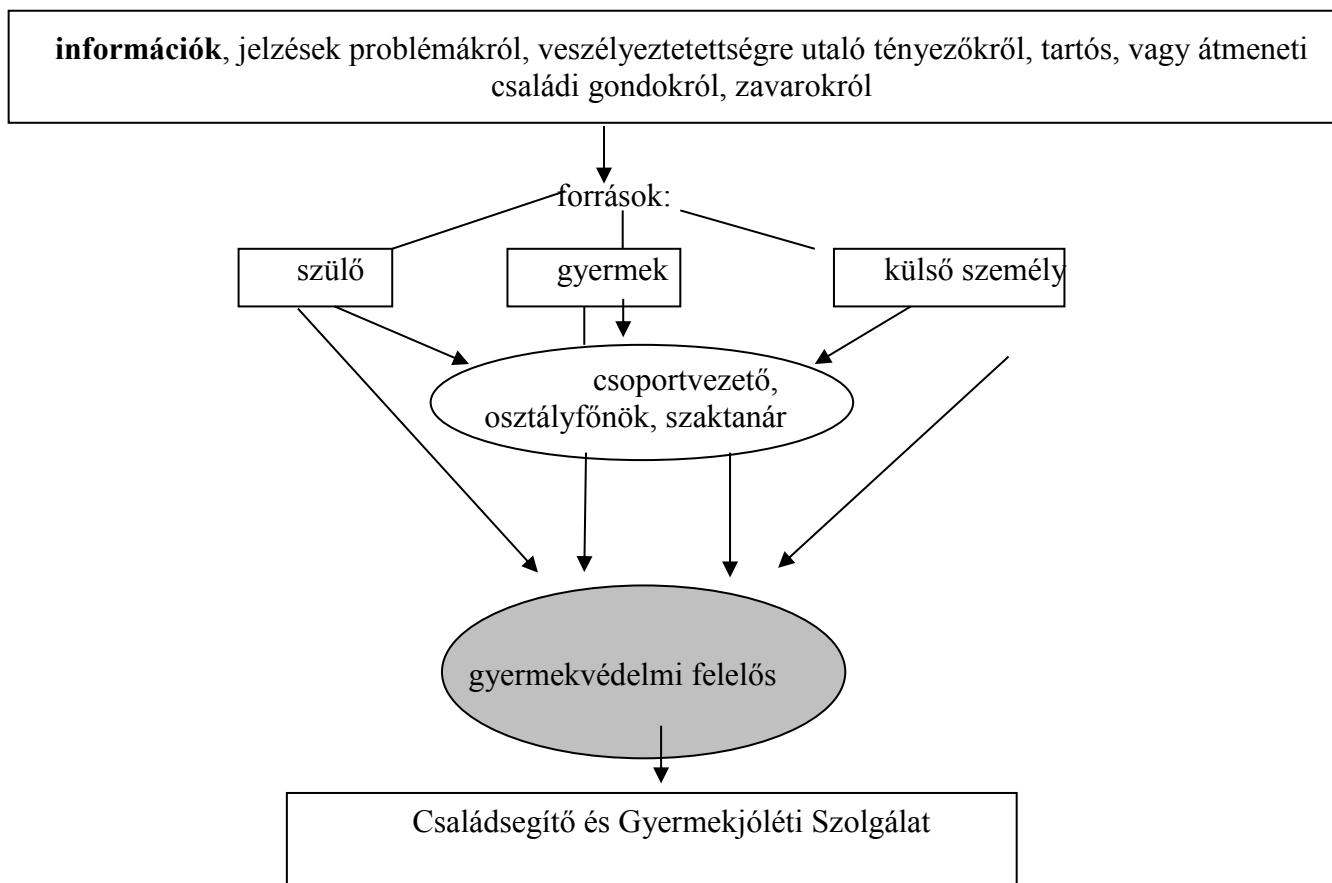
Az intézmény gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermekek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Ezek a feladatok folyamatos, rendszerszerű működést, együttműködést, és jól működő jelző-rendszert feltételeznek.

Az együttműködés a pedagógusok (különösen a csoportvezetők, osztályfőnökök), a gyermekvédelmi felelősök, az intézményegység vezetői és a Gyermekjóléti Szolgálat rendezett és átgondolt együttműködését jelenti.



Intézményünkben a **JELZŐRENDSZER** az alábbi logika szerint működik:



Ennek a rendszernek a tudatos használata biztosíthatja leggyorsabban a hatékony intézkedés lehetőségét.

Az együttműködés formái a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal:

- a darányi székhelyű Szolgálattal napi kapcsolat áll rendelkezésünkre a gyermekvédelmi felelőssel, a tanárokkal, a gyermekekkel,
- a körzet településeire látogató családgondozók közös családlátogatásai a gyermekvédelmi felelőssel,
- a gyermekvédelmi felelős szükség szerint részt vesz a Szolgálat esetmegbeszélésein,
- a Szolgálat képviselője (vezetője, családgondozója) szükség szerint részt vesz az iskolai vagy az óvodai munkamegbeszéléseken, értekezleteken, munkaközösségi foglalkozásokon, esetenként bekapcsolódnak az iskolai képzésekbe,
- közösen szervezett gyermekjóléti, egészségnevelési, drog prevenciós, mentálhigiénés-, képességfejlesztő - programok, kirándulások, akciók.



Várható eredmények:

Intézményünkbe a beiskolázási körzetből a magyarországi átlagot meghaladó, valamilyen szempontokból súlyos hátrányokat szenvedő, vagy azokkal terhelt, tehát hátrányos helyzetű gyermek jár. Nagyon fontos feladat a megelőzés, de mivel a problémák zöme olyan társadalmi vagy családi helyzetből fakad, amelyekre az intézmény befolyással nem tud lenni a feltárás legalább olyan fontosságú.

Az együttműködéssel és a jelzőrendszer folyamatos használatával el tudjuk érni, hogy a problémák egy része még korai szakaszában felfedezhető, nem válnak akuttá, ezért jórészt kezelhetők.

Biztosítani tudjuk:

- heterogén osztályokban az integrált nevelést,
- a tanulók fejlődéséhez szükséges feltételeket a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok részleges leküzdését,
- a tanulók nevelése és oktatása biztonságos és egészséges környezetben történjen,
- a rászoruló tanuló érzékszervi-, beszéd-, vagy más fogyatékoságának megfelelő ellátásban részesüljön,
- a képességek kibontakoztatásához szükséges körülményeket, és szellemi kapacitást,
- képesek leszünk rendszeres kapcsolatot tartani a legtöbb családdal.

Intézményünk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a fejlesztő foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- az óvodai csoportfoglalkozások, a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az óvodai/iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a gyerekek szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a gyerekek szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülővel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolatának formái

Pedagógusok, tanulók kapcsolatának formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén



- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulók fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szülői értekezleten, havonta fogadóórán szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) az integrált tanulók fejlődéséről háromhavonta közös megbeszélés /szülő, tanuló, pedagógus/ során tájékoztatást adnak a szülőknek.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója fél évente /illetve szükség szerint/ a szülői szervezet választmányi ülésén, vagy az iskolai szintű szülői értekezleten
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartásának formái:

Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi háttérének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők bevonása az iskolai programokba
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól
 - a helyi tanterv követelményeiről, a továbbhaladás feltételeiről
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé
- a szülők tájékoztatása a programcsomagok, a kompetencia alapú oktatás bevezetéséről, annak szükségességéről, a várható előnyeiről, eredményeiről

Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetség gondozás, továbbtanulás stb.)

Nyílt tanítási nap



Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Értékelő megbeszélés

Feladata az integrált tanulók háromhavonta kötelező egyéni értékelése. Szülő, tanuló, pedagógus közös megbeszélése a hátrányok enyhítése érdekében.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével.

Az iskola és partnereinek kapcsolattartási formái:

Partner	A kapcsolattartás formái
Fenntartó	telefon, e-mail, személyes találkozó, tájékoztatók, szakmai napok
Települési önkormányzat	telefon, e-mail, személyes találkozó
Cigány kisebbségi önkormányzat	telefon, e-mail, személyes találkozó, nyílt napok
Pedagógiai szakszolgálat	telefon, e-mail, személyes találkozó, tájékoztatók, szakmai napok
Helyi egyház	telefon, e-mail, személyes találkozó
A járás általános iskolái	- Vezetői munkaközösségi foglalkozások - Szakmai napok - Hospitációs tréningek - telefon, e-mail, személyes találkozó
IPR programmal dolgozó intézmények	- IPR fejlesztőműhely
Beiskolázási körzetben lévő óvodák	- Közös szakmai programok - Kölcsönös hospitálás

12. A tanulmányok alatti vizsgák

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.



2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulóknak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulóknak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulóknak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.
8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv- és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit- és erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	



Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit és erkölcsstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Allampolgári ismeretek		SZÓBELI	
Dráma és színház		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

13. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.



7. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönten. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
8. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
Minden év februárjában a leendő első osztályban tanító osztályfőnökök, valamint az igazgatóhelyettes szülői értekezletet tartanak a nagycsoportos gyermekek szülei részére az óvodában, melyen a vezető óvónő és a csoportvezető óvónők is részt vesznek.
A szülő az óvodától kapott iskolaérettségi lappal igazolja, hogy a gyermek megkezdheti általános iskolai tanulmányait.
Az iskolai beiratkozás minden év április 30-ig megtörténik. Annak pontos napját plakátokon és a honlapján teszi közzé az iskola. A beíratás helye: általános iskola.

14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
 - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések



	- légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgeзések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgeзés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félélévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.



II. RÉSZ

Helyi tanterv

I. Iskolánk helyi tanterve

Iskolánk helyi tanterve az oktatási miniszter által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervekre épül.

Kerettantervek az általános iskola 1-4. évfolyama számára

- Kötelező tantárgyak
 - Magyar nyelv és irodalom
 - Élő idegen nyelv
 - Matematika
 - Etika
 - Környezetismeret
 - Ének-zene
 - Vizuális kultúra
 - Technika és tervezés
 - Testnevelés
 - Digitális kultúra
 - Cigány népismeret

Kerettantervek az általános iskola 5-8. évfolyama számára:

- Kötelező tantárgyak
 - Magyar nyelv és irodalom



- Élő idegen nyelv
- Matematika
- Történelem
- Állampolgári ismeretek
- Hon- és népismeret
- Etika
- Természettudomány
- Biológia
- Fizika
- Kémia
- Földrajz
- Ének-zene
- Dráma és színház
- Vizuális kultúra
- Digitális kultúra
- Technika és tervezés
- Testnevelés
- Cigány népismeret

A *Hon- és népismeret* tantárgy az 5. évfolyamon kötelezően választandó.

A *Dráma és színház* tantárgy a 6. évfolyamon kötelezően választandó.

Helyi tantervünk 2020. szeptember 01-től kerül bevezetésre, első és ötödik évfolyamtól felmenő rendszerben.

II. Választott kerettanterv egyes évfolyamain tanított tantárgyak a kötelező és választható tanórai foglalkozások azok óraszámai, az előírt tananyagok és a kötelezően, ill. szabadon megválasztott tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

Az egyes tantárgyakban a rendelkezésre álló 10%-os időkeretet gyakorlásra, összefoglalás-rendszerezésre, felmérésre használjuk fel. Az adott tantárgyon és évfolyamon belüli



megosztását, felhasználás módját a tanmenetek tartalmazzák, melyet a tanulócsopott ismeretében a szaktanár és/vagy a munkaközösség határoz meg.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

1. Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások óraszámai az egyes évfolyamok

Tanórai foglalkozások óraszámai az 1-4. évfolyamokon

	NAT 2020 óraszámai			
Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1
Idegen nyelvek (Angol, német)	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és st	5	5	5	5
Digitális kultúra	-	-	1	1
Cigány népismeret	1	1	1	1
Összes tervezett óraszám	22/2	22/2	22/2	23/2
Összesített óraszám	24	24	24	25



Maximális órakeret	24	24	24	25
Szabadon tervezhető órák	2	2	2	2

5-8. évfolyam a NAT 2020 szerint

Tanórai foglalkozások óraszámái az 5-8. évfolyamokon

Évfolyam Tantárgy	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret	1			
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret				
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Első élő idegen nyelv (német)	3	3	3	3
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		1		
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1



Cigány népismeret	1*	1	1	1
Összes tervezett óraszám	28/1	26/2	28/2	28/2
Összesített óraszám	29*	28	30	30
Maximális órakeret	28	28	30	30
Szabadon tervezhető órák	1	2	2	2

Az intézményünk általános tantárgyi rendszere

Tantárgyi rendszer a NAT 2020 szerint								
Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	X	X	X	X	X	X	X	X
Matematika	X	X	X	X	X	X	X	X
Környezetismeret			X	X				
Élő idegen nyelv				X	X	X	X	X
Digitális kultúra			X	X	X	X	X	X
Történelem					X	X	X	X
Állampolgári ismeretek								X
Etika/ Hit- és erkölcsstan	X	X	X	X	X	X	X	X
Természettudomány					X	X		
Fizika							X	X
Biológia							X	X
Kémia							X	X
Földrajz							X	X
Ének-zene	X	X	X	X	X	X	X	X
Vizuális kultúra	X	X	X	X	X	X	X	X
Technika és tervezés	X	X	X	X	X	X	X	
Testnevelés	X	X	X	X	X	X	X	X
Osztályfőnöki					X	X	X	X
Hon- és népismeret					X			
Dráma és színház						X		
Cigány népismeret	X	X	X	X	X	X	X	X



3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek megrendelése és a tanév kezdetekor a tankönyvek kiosztása az iskolában történik. A köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

A tankönyvek kiválasztásában a következő szempontok érvényesülnek:

A tankönyv

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen
- tetszetős, tartós kivitelű legyen
- ára legyen mérsékelt

Tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei:

- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanórai taneszközöket a nevelő szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterv alapján.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- A kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz, tanulmányi segédlet feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
 - A taneszközök, segédletek használatában az állandóságra törekszünk. Az új taneszközök használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetekben vesszük be.
 - Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják. Ezzel segíteni kívánunk a hátrányos helyzetű tanulóknak, hogy tartós tankönyv álljon a rendelkezésükre.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (június 10-ig) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.



Külön iskolai szabályzat rendelkezik a tanulói tankönyvellátás és tankönyvtámogatás rendjéről.

4. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A NAT az alábbi pedagógiai feladatok megvalósítását határozza meg:

1. A nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
2. Az egyetemes kultúra közvetítése,
3. Az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság és elmélyítése,
4. A tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése,
5. Az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése,
6. A közjóra való törekvés megalapozása,
7. A nemzeti és közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Az iskola célja, hogy a családdal együttműködve tanulóit cselekvő elkötelezettségre nevelje az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal hozzájárul ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék,
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A feladatok helyi megvalósítására vonatkozó szabályaink

A megvalósítás pedagógiai elvei:

- Egységes ráhatás elve: Minden, a nevelő – oktató munkát közvetlenül vagy közvetve segítő dolgozó kötelessége a Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok sikeres, hatékony megvalósítása
- Koherencia elve.
- A szülői ház és az iskola együttműködésének elve
- Életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztés elve.
- Szakmaiság elve.

Célunk: a NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításával az általános műveltséget megalapozó minőségi nevelés-oktatás nyújtásával, minden tanuló felkészíteni – érdeklődésének, képességének és - tehetségének megfelelően – középiskolai vagy szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.



Feladatok:

1. A NAT megismerése tantestületi és munkaközösségi és szinten:
 - a. Feladatok értelmezése
 - b. Tagozatonkénti tartalmi konkretizálás
 - c. A megvalósítás lehetséges szervezeti kereteinek (tanórán, tanórán és/vagy iskolán kívüli) összegyűjtése
 - d. Módszertár készítése
2. Feladatok beépítése a pedagógia program megfelelő részébe: nevelési program, helyi tanterv (alapelv, cél, feladat, egyes fejlesztési területek stb.)
3. Nat feladatok megjelenítése az éves tanmenetekben, osztályfőnöki és egyébfoglalkozási tervekben:
 - a. Feladatok lebontása évfolyamokra és tantárgyakra
 - b. Feladatokhoz tevékenységek, módszerek, eszközök hozzárendelése
 - c. A számonkérés, ellenőrzés kereteinek, módjának, idejének meghatározása
4. A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok beépítése a helyi programokba: tanórán kívüli pedagógiai tartalmú egyéni és csoportos foglalkozások tervei. Ismeretek, képességek, attitűdök egységének megteremtése
5. Folyamatkövetés: intézményi, tagozat, osztály és csoport szintű:
 - a. Diagnosztikus és formatív ellenőrzés az éves ellenőrzési terv szerint
 - b. Folyamatkövető megbeszélések aktualitás és éves munkaterv szerint
 - c. Problémaelemző megbeszélések aktualitás szerint
 - d. Tapasztalatok megbeszélése, megosztása nevelőtestületi, tagozati, munkaközösségi szinten:
 - i. Erősségek, gyengeségek feltárása
 - ii. Jó gyakorlatok megosztása, működő eljárások standardizálása
 - iii. Problémák elemzése, újabb célok és feladatok meghatározása
6. Szükség szerint a megfelelő helyi dokumentum módosítása

Feladatok a megvalósításának nyomon követése:

- a. Óra és foglalkozások látogatása
- b. Beszámoltatás

Feladatok	Felelős	Érintett	Módszer	Határidő
Feladatok beépítése a pedagógia program megfelelő részébe	Igazgató	Fejlesztő teamek	műhelymunka	Aktualitás szerint
Nat feladatok megjelenítése az éves tanmenetekben, osztályfőnöki és egyébfoglalkozási tervekben:	Munkaközösség - vezető	Pedagógusok	Tervezés, műhelymunka	Minden év augusztus 31.
A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok beépítése a helyi programokba: tanórán kívüli pedagógiai tartalmú egyéni és csoportos foglalkozások tervei. Ismeretek, képességek, attitűdök egységének megteremtése	Igazgatóhelyettes,	Pedagógusok	Tervezés, műhelymunka	Minden év augusztus 31.



Folyamatkövetés:	Igazgató	Igazgatóhelyett es, munkaközösség – vezetők	▪ Óra és foglalkozások látogatása ▪ Elemzés ▪ tapasztalatcsere ▪ elemzés	Éves terv szerint
Szükség szerint a megfelelő helyi dokumentum módosítása	Igazgató	Nevelőtestület	▪ dokumentumelemzés ▪ tervezés	Aktualitás szerint

5. Választható foglalkozások:

Az osztályok száma szerint rendelkezésre álló, választható össz órakeret és az egyéni felzárkóztatásra fordítható órakeret számát minden tanévben az iskola, éves munkaterve tartalmazza. Szakkör csoportok:

- sport, játék
- művészeti
- szaktárgyi szakkörök.

Szervezésüknél figyelembe vesszük a szülők, tanulók igényeit, a tantestület kínálta lehetőségeket és az engedélyezett óraszámokat.

A tanórán kívüli foglalkozásokra előző év májusában lehet jelentkezni, melyet ha a tanév indításánál megerősít, a tanévben kötelező a részvétel.

6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja:

- segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását,
- továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról,
- lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újra tervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló

- előzetes tudását,
- aktuális fejlettségi szintjét,
- egyéni fejlődési lehetőségeit,
- életkori sajátosságait,



- az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat.

Ennek érdekében a **kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés)** egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés.

A **diagnosztikus értékelés** kiterjedhet

- a tanulók meglévő tartalmi tudására,
- aktuális készség- és képességfejlődési szintjére,
- hozzáállására,
- viszonyulására.

Az értékelés során figyelembe kell venni

- a tanuló életkori sajátosságait és
- a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat,
- továbbá a pedagógiai célokat.

Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus

1. a kiinduló állapot értékelése és

2. a fejlesztő, segítő támogató értékelés

önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja:

- a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése,
- valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása,
- és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

Az **összegző értékelés** célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. **Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.**

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatait és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását



- a felmerülő problémákat időben észre vegyék
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

Az ellenőrzés, értékelés elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig differenciált, előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele.
- A tanulók fejlődéséről nyert adatok és a fejlődésük iránt támasztott követelmények folyamatos, rendszeres összevetése.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli, írásbeli beszámoltatása, vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- **A 2*1 hetet meghaladó projekt értékelése:** szöveges értékeléssel.
- Minden foglalkozás végén szóban vagy kilépőkártyákkal történik értékelés.
- A tanári értékelés szempontjai: - képességfejlesztés
- motiváló hatás
- módszertani sokszínűség
- tanulásszervezés
- célok megvalósulása
- a projekt értékelése összességében
- A résztvevő tanárok összegzést írnak a három hét benyomásairól.
- A projektzáró után önreflexió következik.
- **A tantárgytömbösítés nem változtatja meg az értékelés rendjét.**
- A tanulók munkáját, előmenetelük folyamatos értékelése érdekében havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők a követelmények elsajátítását szóbeli beszámoltatás formájában is ellenőrzik.
- Az érdemjegyek, osztályzatok ne csupán egy számot jelentsenek. Az értékelések, minősítések esetében szóban is megbeszéljük a tanulókkal, hogy hol hibáztak, miben, mi lehet a hibák oka, mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.
- A témazáró dolgozat íratását legkésőbb az előző órán be kell jelenteni a tanulónak.
- Az írásbeli felméréseket, röpdolgozatokat, stb. két héten belül ki kell javítani és értékelni, különben érvényét veszti.
- Semmilyen írásbeli vagy szóbeli beszámoltatás nem lehet büntetés eszköze.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tantárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrző könyvön keresztül. Az ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetleges elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja:

- a diagnosztikus visszajelzés
- a tanulási motiváltság fenntartása
- a gyermek egyéni fejlődéséhez igazodó pedagógus munka tervezése

Feladatai:

- a tanulócsoporthok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez
- a következtetés a tanítás-tanulás hatékonyságára



- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése, megerősítés, folyamatkövetés
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei, formái:

- *Szóbeli felelet:*
Az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- *Írásbeli beszámoltatás:*
Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.
- *Gyakorlati számonkérés:*
A kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.
- *Önálló kiselőadás:*
Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása
- *Óraközi munka:*
Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- *Versenyeken való eredményes részvétel*
- *Páros, csoport, projektmunka esetében:*
 - csoportbeszámoló
 - az elkészült produktumok bemutatása
 - kiállítás
 - projektnapló
 - portfólió
 - mestermunka bemutatásai alapján.

Módjai:

- Egyéni értékelés
- Páros értékelés
- Csoportértékelés
- Projektértékelés
- Témahét értékelés
- Önértékelés
- Társértékelés

Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája
7988 Darány Rákóczi út 92.

Ellenőrzés, értékelés területei	Mérés mód	Idő	Sikerkritérium	Felelős	Nyilvánosság, dokumentáció Fejlesztések kijelölése	Ellenőrzés
Bemeneti diagnosztikus mérések: tanévkezdés - Kulcs-kompetenciák - Alapkészségek állapota - Visszamérés a problémás tudáselemeknél	DIFER Írásmozgás-koordináció Beszédhanghallás Reláció-szókincs Elemi számolási készség Tapasztalati következtetés	Minden év szeptember 30-ig	A mérés elvégzése, dokumentálása	Az első évfolyam tanítói	Szóban, írásban, munkaközösségi megbeszélésen. Egyénekre, csoportokra szabott fejlesztési tervek. Fejlesztési tervek értékelése.	Munkaközösség-vezető, igazgató
A tanulók állóképességének vizsgálata - Diagnosztikus mérés, értékelés tanév elején - Formatív mérés, értékelés a tanév végén	A testnevelést tanítók által összeállított feladatok elvégzése Hungarofit teszt	Minden év október vagy november, illetve minden év április	Az előző méréshez viszonyított 5 %-nyi fejlődés	Testnevelést tanítók	Szóban és írásban, dokumentálás táblázat formátumban. Fejlesztési lehetőségek meghatározása.	Igazgatóhelyettes
Formatív mérés: Országos kompetenciamérések 6., 8. évf. szövegértés, matematika	Tesztlap	Minden év május hó	A mérés megtörténte, az elvárt szint elérése	Mérési csoportvezető	Szóban, írásban, munkaközösségi megbeszélésen és nevelőtestületi értekezleten. Fejlesztések teljesülése, újabb fejlesztések kijelölése	Igazgató és helyettese



Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája
7988 Darány Rákóczi út 92.

Diagnosztikus ellenőrzés, értékelés	Mérőlap	Új témakör indításakor	- A témakör sikeres elsajátításához szükséges előzetes tudás és tudáshiány pontos feltérképezése - Méréselemzésre alapozott új tanulási terv.	Szaktanár	- Visszacsatolás tanulóknak, szülőknek - Differenciált fejlesztési terv készítése.	Munkaközösség-vezető, igazgatóhelyettes
Formatív ellenőrzés, értékelés	- feladatlap - mérőlap - szóbeli felelés	Témakörök feldolgozása közben és zárásakor	- Pontos kép a tanulók tudásáról, nem tudásáról. - Pozitív, az egyéni fejlődéshez viszonyított értékelés, motiváció. - Hiányterület konkrét ismerete. - Egyéni és/vagy csoportos differenciálás tematikájának megtervezése	Szaktanár	- Visszajelzés a tanulók aktuális tudásáról szülőknek, tanulóknak, az osztályban tanító pedagógusoknak. Szülői értekezleten, nyílt napon, tanítási órán. - Írásos méréselemzés, feladatmeghatározás. szükség esetén a tanulási - tanítási folyamat módosítása. - Tájékoztató füzetbe, ellenőrzőbe történő bejegyzés.	Munkaközösség-vezető, igazgatóhelyettes
Szummatív ellenőrzés, értékelés	- Mérőlap - Szóbeli felelés	A tanév végén	A tanulók tudása megfelel a helyi tanterv követelményeinek.	Munkaközösség-vezető	- Megbeszélés munkaközösségi foglalkozáson, nevelőtestületi értekezleten. - Feladatlista. - Félévi, év végi bizonyítvány.	Igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösség-vezető,



7. Az országos kompetenciamérés értékelése

Az országos kompetenciamérések 6. és 8. osztályos eredményeit minden év májusában elemezzük, összehasonlítva az előző évek eredményeivel.

- Az iskola mérési felelőse minden májusban a tantestület előtt elemzi a 6. osztály és 8. osztály mérési eredményeit, az elemzés alapján fejlesztési célokat fogalmazunk meg a következő tanévre.

Az országos kompetenciaméréshez kapcsolódó intézményi feladatok

Ssz.	Tevékenységek/feladatok	Módszer eszköz	Határidő	Felelős érintett	Dokumentum
1.	Országos kompetenciamérés lebonyolítása	Külső mérés, tesztfüzetek	A tanév rendje szerint	Mérési koordinátor, érintett pedagógusok	Jegyzőkönyv
2. A központi feldolgozásra nem kerülő tesztek helyi feldolgozása					
2.1	Adatfeldolgozás minden tanulóra vonatkozóan	Adatfeldolgozás, adatfeldolgozó szoftver (OH) segítségével	A mérést követő két héten belül	Mérési koordinátor, érintett pedagógusok, informatikus	Adatmátrix
2.2.	A helyben feldolgozott tesztet eredményeinek elemzése: Évfolyamonként Osztályonként Területenként Feladattípusonként	Méréselemzés	Az adatbevitelt követő 3 héten belül	Az OH mérésekért felelős intézményi koordinátor munkaközösség	Elemzési mátrix Részletes méréselemzés



2.3.	Problémalista készítése	Listázás, priorizálás	A mérés-elemzést követő héten	Az OH mérésekért felelős intézményi koordinátor Alsós munkaközösség	Priorizált problémalista
2.4.	Ok feltárás: Az alulteljesítés lehetséges okainak feltárása Tudás és hiánytérkép készítése: Tanulói Pedagógus Fejlesztési csomópontok meghatározása	5 miért Halszálka diagram Listázás Problémalista, méréselemzés	Az elemzési anyag elkészültét követő 2 héten belül	Az OH mérésekért felelős intézményi koordinátor Alsós munkaközösség	Fejlesztési javaslatok
2.5.	Fejlesztési terv elkészítése, legitimációja	Tervezés Fejlesztési javaslatok, méréselemzés, tantervek	Az okfeltárást követő két héten belül	Tagintézmény vezető Fejlesztő team	Fejlesztési terv
2.6.	Fejlesztési terv megvalósítása, formatív ellenőrzés, mérés	Osztálytermi folyamatok, képzés, önképzés, folyamatkövetés, óralátogatások	A tervben meghatározottak szerint	Tagintézmény-vezető 1-4.évfolyamon dolgozó pedagógusok	Feljegyzések, tanmenetek, óralátogatások jegyzőkönyve, formatív mérések dokumentációi,
2.7.	A megvalósítás ellenőrzése: kontrolmérés	Mérés Mérési csomag	Az adott tanév május 20-ig	Tagintézmény-vezető, osztálytanítók, felkért külső szakértő/tanácsadó	Mérési csomag



2.8.	Méréselemzés	Méréselemzés	Az adott tanévben június 10-ig	Tagintézmény-vezető, osztálytanítók/ felkért külső szakértő/tanácsadó	Méréselemzés
2.9.	Intézkedési terv elkészítése	Tervezés	Az adott tanévben június 20-ig	Tagintézmény-vezető, felkért pedagógusok, külső szakember	Intézkedési terv
3. Az országos kompetenciamérés eredményeinek intézményi hasznosítása					
3.1.	A FIT jelentés megismerése	Dokumentum-elemzés	A megjelenés követő 1 héten belül	Tagintézmény-vezető,	FIT jelentés
3.2.	A tantestület tájékoztatása az eredményekről	Tájékoztatás FIT jelentés		Tagintézmény-vezető, / minden pedagógus	Jegyzőkönyv
3.3.	Mérési adatok elemzése, összevetése a jogszabályi minimummal: • Évfolyamszint • Osztályszint • Feladattípusonként Egyének teljesítménye kompetenciaterületenként és feladatonként A családi háttérindex alapján becsült és tényleges teljesítmény elemzése	Statisztikai adatfeldolgozás, elemzés	3 héten belül	Tagintézmény-vezető, fejlesztő team	Elemzési mátrix Elemzés

[illegible]



7.	Intézkedési terv megküldése a fenntartónak	Dokumentálás, iktatás	1 héten belül	Tagintézmény-vezető,	Postakönyv, átvételi elismervény
8.	A fenntartó által jóváhagyott intézkedési terv megvalósítása 8.1. Terv beépítése az éves munkatervbe 8.2. Az intézkedési terv lebontása: Tanulókra vonatkozóan Pedagógusokra vonatkozóan Egyéb területekre vonatkozóan	Tervezés, megvalósítás	A jóváhagyást követően azonnal.	Tagintézmény-vezető, érintett pedagógusok	Pedagógusok fejlesztési tervei
9.	A szülők tájékoztatása a fejlesztési tetről	Tájékoztató, szülői értekezlet és/vagy fogadó-óra, konzultáció	1 héten belül	Tagintézmény-vezető, osztályfőnökök, érintett pedagógusok	Jelenléti ív, feljegyzés
10.	A fejlesztési tervek megvalósítása	A tervben meghatározott módszerek Intézkedési és fejlesztési terv	A tervekben meghatározottak szerint	Tagintézmény-vezető, A tervben felsorolt pedagógusok	Tanmenetek, fejlesztési tervek
11.	A megvalósítás monitoringozása, formatív értékelése	Óralátogatás, dokumentum-elemzés	Éves terv szerint	Tagintézmény-vezető, munkaközösség-vezetők	Feljegyzések
12.	Intézkedési terv megvalósításának értékelése	Mérés, elemző értékelés	Int. tervben meghatározottak szerint	Tagintézmény-vezető, mk. vezetők,	Mérési mátrix, összegző jelentés



Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája
7988 Darány Rákóczi út 92.

13.	Az értékelés megküldése a fenntartónak	Tájékoztatás Év végi beszámoló	Fenntartó által meghatározottak szerint	Tagintézmény- vezető,	Elemző értékelés a minőségirányítási program éves megvalósításáról
-----	--	-----------------------------------	---	--------------------------	---

8. A sajátos nevelési igényű tanulók ellenőrzése, értékelése

A sajátos nevelési igényű tanulóknak integrált ellátása folyik, az ellenőrzési, értékelési, minősítési eljárás megegyezik az előzőekben leírtakkal.

Amennyiben a szakértői vélemény az alábbi megállapításokat teszi:

- szóbeli számonkérés előtérbe helyezése: ez esetben a szaktanár az írásbeli beszámoltatás helyett a szóbeli számonkérést alkalmazza valamennyi írásban történő (írásbeli felelet, témazáró dolgozat) számonkérés helyett;
- tantárgyrészek értékelése alóli mentesítés: az adott tantárgyon belül az érintett tantárgyrész nem kerül minősítésre;
- tantárgy minősítése alóli mentesítés: a tanulót évközben érdemjeggyel értékeli a nevelő, de sem félévkor, sem év végén nem minősíti osztályzattal.
- A tantárgyi minősítés alól mentesített tanuló esetében szöveges értékelés tartalmazza, hogy a szakvéleményben javasolt fejlesztés hogyan valósult meg.

9. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését
- Személyre szabott legyen
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését
- Rendszeresség
- Konkrétság
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

10.1. A csoportbontások elvei

Egyes tantárgyak esetében, lehetőség szerint alkalmazunk csoportbontást ha szakmailag indokolt (nagyobb létszámú osztályok esetén). A csoportlétszámok illetve a csoportbontás a fenntartó egyetértésével szervezhető. Minimális csoportlétszám a Köznevelési Törvényben meghatározott 14 fő.

Vegyes csoportokat alakítunk ki, tanulmányi helyzet, hátrányos helyzet arányainak figyelembe vétele mellett.

10.2. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- hatályos jogszabályi lehetőségeknek való megfelelés
- a tanulók szükségleteinek, érdeklődési körének figyelembe vétele
- ingyenesség elve
- rászorultság elve
- intézményi szakemberek foglalkoztatásának elve



11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Megvalósulási formája az egész intézményben, minden tanuló számára biztosított magyar nyelven folyó kisebbségi oktatás (cigány) elsősorban az önálló „népismeret” tantárgy keretein belül.

12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyát tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal október, illetve május hónapban. A felmérés a „**NETFITteszt**” alapján kerül összeállításra.

Az így feltárt problémás területek a gyerekek életmódjának ismeretével kiegészítve megfelelő kiindulási alapot biztosítanak az egyén, illetve a közösség felzárkóztató, fejlesztő tervének elkészítéséhez.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét mérik fel. A mérést elemzés, majd a fejlesztési terv készítése követi. Az éves fejlesztést kontrolmérés zárja. A kontrol mérés eredményét összevetik a bemeneti méréssel. A mérési eredményeket tanéven belül és tanévek között is összehasonlítják. Ez lehetővé teszi az egyéni, a csoportos és az intézményi szintű célok és feladatok meghatározását.

A teszteredményekről a diákok felvilágosítást kapnak, mely alapján, nyomon követhetik a saját fizikai állapotuk alakulásának fejlődését.

13. Egészségnevelési és környezetnevelési elvek

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola összes tevékenységébe be kell épülnie.

13.1 Gyógytestnevelés az intézmény keretein belül:

A gyógytestnevelésre utalt tanulók orvosi javaslat alapján szervezett fejlesztése a gyógytestnevelés órákon történik meg. Ennek órakeretét a mindenkori igények határozzák meg.

14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségét az alábbi programok és tevékenységek megvalósításával segítjük.



14. 1. Az integrációs nevelés programja

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- az önálló tanulási képességet kialakító program
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenység

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- kommunikációs képességeket fejlesztő programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- egészségnevelési, mentálhigiénés programok

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- mentori rendszer működtetése

3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kompetencia alapú oktatás (szövegértés-szövegalkotás, matematika, szociális, környezeti és életviteli)
- kooperatív tanulásszervezés
- projektmódszer

4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- értékelő eszmegbeszélések
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

5. A háromhavonta kötelező kompetenciaalapú értékelési rendszer eszközei

- a szöveges értékelés
- egyéni fejlődési napló

6. Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés

- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban
- Moduláris oktatás

7. Kisebbségi kultúrához kötődő hagyományok, szokások megismerése

8. Kisebbségi identitástudat fejlesztése, pozitív énkép kialakítása

9. A másság megismerése, elfogadása

A tanórák IPR módszertannal támogatottak, megjelennek benne az újszerű tanulásszervezési eljárások, multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés. A tanórák vezetését differenciális szemlélet jellemzi.

10. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

11. Pályaorientáció

12. Továbbtanulásra felkészítő program



14.2 Az integrációt, a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

- **Hagyományörző tevékenységek.** Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: tanévnyitó, 1849. október 6-a, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, idősök napja, nőnap, pedagógus nap, mikuláskor, költészet napja, föld napja alkalmából, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor. Leendő első osztályosok ismerkedése az iskolával /Óvoda – iskola átmenet programja/.
- **Diákönkormányzat.** A tanulók /köztük a HHH-ek/ és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.
- **Napközi otthon, tanulószoba.** A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik - az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-5. évfolyamon napközi otthon, az 6-8. évfolyamon tanulószoba működik.
A felvételnél előtérbe kell helyezni a HHH tanulók esélyteremtő szempontjait.

Diákétkeztetés. A napközi otthonba felvett tanulók részére napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) biztosítunk. A napközibe nem járó tanulók tízórait, ebédet (menzát) igényelhetnek.

- **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását, az eltérő képességű, tanulásban akadályozott tanulók egyéni fejlesztését az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató valamint fejlesztő foglalkozások segítik.
A tanulásban tartósan akadályozott tanulók számára a Szakértői Bizottság határozata alapján egyéni fejlesztési terv készül, melyet minden foglalkozáson figyelembe kell venni /tanóra, napközi, fejlesztő foglalkozás/.
A szükséges foglalkozások lehetőségekhez mért, jogszabályoknak megfelelő szervezéséről a tantárgyfelosztással egy időben a tantestület dönt, és az éves munkatervben rögzíti.
- **Diáksportkör** Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészi, technikai, szaktárgyi, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- **Versenyek, vetélkedő, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente



rendszeresen szervezünk. A letehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik.

- **Tanulmányi kirándulások** kapcsolódnak az intézményi innováció tevékenységéhez. Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a személyiség és közösségfejlesztés elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek az éves munkatervben meghatározott módon, témában és helyszínen.
- **Erdei iskola.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik az iskola falain kívül szervezett, erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma projektekben történő feldolgozására kerül sor, az éves munkatervben meghatározott módon, témában és helyszínen, az 5. évfolyamra járók részvételével. Ennek finanszírozását a fenntartó biztosítja.
- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.
- **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.
- **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár, illetve a tananyagokhoz kapcsolódó könyvtári foglalkozások segítik.
- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók - tanári felügyelet mellett - egyénileg vagy csoportosan használják.

Tanórán és tanórán kívüli tevékenységben alkalmazott módszerek:

- **Témahét:**
Adott témát a diákok kétszer öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

A felsorolt tevékenységek minden tanuló számára egyenlő eséllyel hozzáférhetőek.



14.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban a népességstatisztikai adatokat figyelembe véve kis mértékben csökken a tanulólétszám. Ezzel párhuzamosan nő a munkanélküli illetve az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma. Már a kedvezőtlen folyamatok kialakulásának kezdetén felfigyeltünk e jelenségre és ezért különböző programokkal igyekszünk segíteni a hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemtervét, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szakaszos konkrét tervezést évente meg kell ismételni az elkészített adatlapok alapján.

A program célja segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe ismeretsajátítását egyéni ütemű fejlődését, akik

- szociális körülményeiket tekintve hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetűek
 - családi mikrokörnyezetéből adódóan hátrányos helyzetűek,
 - családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
 - iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
 - csonka családban felnövő gyermekek, /elvált szülők, árva,
 - félárva gyerekek/
 - munkanélküli szülők gyermekei,
 - akinek szülője a 8. osztályos általános iskolai végzettséggel nem rendelkezik.
- átmenetileg hátrányos helyzetűek
 - áttelepült, beköltözött /új/ tanulók,
 - tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

A célok ismeretében tudjuk megtervezni minden év végén a következő tanév várható feladatait.

A program távlati ütemterve /évi program/:

Időpont	Feladat	Felelős
1. március-április	Az első osztályba beiratkozott hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrálása a hátrány meghatározása	GYIV felelős és osztályfőnök
2. május	a tevékenységi formák megtervezése a következő tanévre	GYIV felelős és osztályfőnök
3. szeptember	A tanulók hátrányos helyzetének felülvizsgálata. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek ütemtervének elkészítése	GYIV felelős és osztályfőnök



4. október-június	tevékenységi formák megvalósítása ütemterv szerint	GYIV felelős és osztályfőnök
5. május	eredmények számbavétele fejlesztési tevékenységek megtervezése a következő tanévre	GYIV felelős és osztályfőnök

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok szervezése
- Hatékony, önálló tanulás
- Tevékenységközpontú tanulásszervezési módok alkalmazása
- Csoportos kooperatív munkában való részvétel
- Önismereti program alkalmazása
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Kirándulások, országjárások
- Fesztiválok, bemutatók, versenyek
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon értesítés /kábeltevé, levél.../
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- Motiválás arra, hogy a gyermek, tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel
- A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
- Olyan képességbontakoztató tevékenység szervezése, amely biztosítja a gyerekek hátránykompenzálását adaptált jó gyakorlattal: Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- a kis létszámú osztályok, csoportbontások
- az egyéni képességekhez igazodó integrált nevelés
- hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét szolgáló módszerek, programok
- professzionális tanári kommunikáció
- a tanítást, tanulást segítő eszközrendszer elemeire épülő programok hatékony működtetése
- multikulturális tartalmak oktatása a tantárgyakhoz kapcsolódva
- a napközi otthon
- a tanulószoba
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai /mentorálás/
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- a családlátogatások



- pályaorientációs tevékenység, a továbbtanulás irányítása, segítése
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek, tartós tankönyvek használata
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek
- pályázatok figyelemmel kísérése

14.4. Etnikai, kisebbségi szolgáltatások

Iskolánkban a már megkezdett cigány kisebbségi oktatást folytatjuk.

A cigány családok többsége rossz anyagi és szociális körülmények között él. A tanulók többsége halmozottan hátrányos helyzetű, néhány közülük veszélyeztetett.

A multikulturális oktatás bevezetésre került intézményünkben. Az iskola sikerességéhez, a továbbtanulás elősegítéséhez az integrált oktatás, az interkulturális oktatás, a pedagógiai kultúra, és a szakmai tudáskészlet megújítása kulcsfontosságú. Minden tanárnak meg kell tanítani, hogy mit kell tennie egy olyan gyerekkel, akit nem szeretnek az osztálytársai, hogyan lehet fontossá tenni, hogyan lehet egy közösségbe bekapcsolni. Ennek megvalósítása mindegyikünk számára fontos, az ez irányú lépéseket meg is tettük.

A cigány gyermekek iskolai kudarcainak megszüntetéséhez olyan oktatási keret szükséges, amely

- minden gyermek, otthonról hozott tudását és kultúráját értéként jeleníti meg és kamatoztatja
- tudatosan építi ki az előítéletek csökkentésére alkalmas, elfogadó környezetet, egyéni különbségekre figyelő pedagógiai eszközöket alkalmaz és ennek jegyében tudatosan törekszik az iskolában megjelenő különböző kultúrák (ez esetben a cigány kultúra ismeretére, megismertetésére és elfogadtatására
- tiszteletben tartja a másságot, és eszközeivel alkalmazkodik annak kezelésére.

Iskolai gyakorlatunkban a következő tevékenységi formák dominálnak:

A különbözőségek vállalása, az előítéletek legyőzése érdekében

- beás nyelvoktatás
- cigány népismeret és kultúra oktatása
- az osztályfőnöki órák diszkrimináció ellenes fórumai kerülnek bevezetésre.

A NAT-ban megfogalmazott követelmények az etnikai kisebbségek oktatására is érvényesek.

Ezért számukra a magyar oktatási rendszerrel azonos tartalmú, azonos értékű, továbbfejleszthető alpműveltséget és esélyegyenlőséget kell biztosítani.

E cél érdekében a következő feladatokat kell megoldanunk:

- etnikai identitástudatuk megőrzése
- pozitív tartalmú hagyományaik és szokásaik megőrzése, ápolása
- **beilleszkedésük elősegítése érdekében alapvető szociális és magatartási formák elsajátíttatása**
- a tolerancia és a másság elfogadása, amely tőlük és feléjük irányul
- a tehetséges és szorgalmas cigánytanulóknak esélyt biztosítani a továbbtanuláshoz



- lehetőség szerint minden cigánytanuló a tankötelezettségi törvény betartásával végezze el az általános iskolát, a lemorzsolódás minimális szintre csökkentése, illetve megszüntetése lenne az ideális.

Ezen feladatokat a következő kereteken belül oldjuk meg:

Tanórán:

- differenciált osztálymunkával
- az egyes tantárgyak, műveltségi területek keretén belül a cigány kultúra elemeinek beépítésével (pl.: ének-zene: cigány népdalok, táncok, hangszeres zene, irodalom: a cigány irodalom képviselői, alkotásai, rajz: cigány képzőművészeti alkotások bemutatása, történelem: a cigányság története, stb.).
- Népismeret tantárgy keretein belül

Tanórán kívül a következő lehetőségek közül választhatnak:

- műsoros ünnepeken lehetőséget kapnak kulturális értékeik bemutatására
- felzárkóztatásuk, hiányos ismereteik pótlása, a megszerzett ismeretek gyakoroltatása tanári segítséggel korrepetáláson történik
- a napköziben - a másnapi felkészülést elősegítendő - minden cigánytanuló joga, hogy a délutáni tanórákon részt vegyen
- egyéni konzultációkkal
- tanulmányi és sportversenyeken való elindításukkal, versenyeztetésükkel
- alkalmi csoportos programok megszervezésével (pl.: az ősi mesterségek bemutatása: kosárfonás, seprűkötés, stb.)
- családlátogatásokkal, szoros kapcsolattartással, és együttműködve a szülőkkel biztosítjuk, hogy minden tanulónk a számára legkedvezőbb ellátásban részesüljön.

15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának minősítéséhez kapcsolódó elvek és módok

15.1. Magatartás és szorgalom minősítésének alapelvei:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését
- Személyre szabott legyen
- Rendszeresség
- Konkrétság
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele
- Tényszerűség
- Objektivitás

Az értékelés, minősítés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beírhatja a tájékoztató füzetbe.



- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol
- A magatartás és szorgalom jegyeiről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt. Vitás esetekben, az osztályban tanítók többségi véleménye dönt (szavazategyenlőségnél az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van).

Magatartáson értjük a tanuló:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- aktivitását.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- kötelességtudó, önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

c.) Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott



- osztályfőnöki intője van

d.) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes minősítések eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el



- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes minősítések eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

15.2. Jutalmazás és elmarasztalás elvei, módjai

Jutalmazás: Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben, jutalomban részesíti.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesítheti.

A jutalmazás elvei:

- valós teljesítményhez kötöttség
- egyéni fejlődés figyelembe vétele
- elméleti és gyakorlati (ének, rajz, sport) teljesítmények egyenrangúsága
- objektivitás
- rendszerszemlélet
- motiváció erősítése

Az iskolai jutalmazás formái.

- szaktanári dicséret, (SZD)
- osztályfőnöki dicséret, (OD)
- igazgatói dicséret, (ID)
- nevelőtestületi dicséret. (ND)

	(SZD)	(OD)	(ID)	(ND)
Példás közösségi munkáért		X		
Kiemelkedő közösségi munkáért szaktanár és osztályfőnök is adhat	X	X		
Az 5. osztályfőnöki dicséret után			X	
Iskolai versenyen 1-2-3. helyezés részt vett (szaktanár írja be)	X			
Járási verseny 1-3. helyezés			X	



Járási verseny 4-10. helyezés (szaktanár írja be)		X		
Járási versenyen nyertes, különdíjas, díjazott, dicséretben, elismerésben részesült			X	
Megyei, területi versenyen 1-10. hely			X	
Megyei, területi versenyen részt vett		X		
Megyei, területi versenyen nyertes, különdíjas, díjazott, dicséretben, elismerésben részesült			X	
Országos verseny 1-10. helyezettje				X
Országos versenyen nyertes, különdíjas, díjazott, dicséretben, elismerésben részesült				X
Országos versenyen részt vett			X	
Iskolai, települési rendezvényeken, ünnepségeken való Fellépésért		X		

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő valamint jeles eredményt elért, példamutató magatartású és szorgalmú tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók szaktanári, osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek. A megyei szintig eljutott tanulók a tanévzáró ünnepélyen könyv-vagy tárgyjutalmat kapnak, példás, illetve jó magatartás esetén.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Elmarasztalás:

Elvek:

- tényekre alapozottság
- korrektség
- objektivitás
- fokozatosság

Elmarasztalásban lehet részesíteni azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy



- a házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Az iskolai büntetések fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

	SZF.	OF	OI	OR	IF	II	IR	NF	NI	NR
Egy óra igazolatlan hiányzása		X								
Tanítási óra zavarása		X								
Felnőttel szemben tiszteletlen		X								
Isk. versenyen cserbe hagyja a közösséget		X								
Iskolán kívüli magatartása, amikor az iskoláját képviseli nem a házirendnek megfelelő		X								
Három osztályfőnöki figyelmeztetés után			X							
Társait szándékosan bántalmazza			X							
Tudatosan rongálja az iskola, társai felszerelését			X							
Iskola engedély nélküli elhagyása			X							



Etikai normák (hazugság, hamisítás, lopás) súlyos megsértése			X							
Testi, lelki terror			X							
Harmadik osztályfőnöki intés után					X					
Társai súlyos bántalmazásáért					X					
Lopás 10000 forint felett					X					
Házi rendet súlyosan megszegi					X					
Második igazgatói figyelmeztetés után						X				
Iskolán kívüli magatartása - ahol az isk. képviseli - komoly ellentétben van a házirendben foglaltakkal						X				
Dohányzás, alkoholt és kábitószert használata az iskola						X				

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.



16. Az egész napos iskola, nevelési – oktatási programja

17. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatás rendje

17.1 Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- a tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- a hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Formái:	Tartalma:	Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya:
Év eleji felmérés	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható és összefoglalásnak kell megelőznie. A megíratás időpontját, témakörét a diákokkal előre tudatni kell.
Év végi felmérés	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súlya a témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetnie kell.



17.2 Szóbeli beszámolás

Célja	Tartalma	Formái	Értékelés Minősítés	Időpontja Gyakorisága	Alkalmazás		
					1.-4.	5.-6.	7.-8.
Tanulók aktuális tudásának, felkészültsé- gének megállapítá- sa	- Elnevezések, jelölések, fogalmak ismerete, magyarázata. - Problémátalás, összefüggések felismerése. - Lényegkiemelés, szövegek elemzése. - Gyűjtőmunka, életrajzok. - Műveleti algoritmusok ismerete, használata. - Számolási technikák ismerete, használata. - Órai munka aktivitása. - Vélemény nyilvánítás.	kérdés-felelet	Azonnali reagálás a helyes vagy helytelenre, motiváló dicséret vagy javítás.	Ismétlés, új anyag feldolgozás, csaknem minden órán.	X	X	X
		Megfigyelések, élmények elmondatása kérdésekre vagy önállóan előzetes szempontok alapján.	Motiváló, dicsérő szóbeli értékelés. Szorgalmi érdemjegy is lehet.	Tananyagtól függően.	Kér- dés- sek	X	X
		Összefüggő önálló, felelet.	Szóban értékelve, érdemjeggyel minősítve.	Tananyagtól függően órák elején.		X	X
		Kiselőadás.	Szóban értékelve azonnal. Esetleg szorgalmi érdemjeggyel minősíthető.	Tananyagtól függően.		X	X

18. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

18.1.A házi feladat adásának elvei:

- A házi feladat a tanítási órán történtek következménye, folytatása legyen, kapcsolódjon hozzá.
- A hagyományostól eltérő óraszervezés ill. ismeretszerzés miatt (tantárgytömbösítés, projekt, témahét) több kutatást igénylő vagy gyűjtő feladatot kaphatnak a gyerekek, pl. internet, könyvtár, civil szervezetek, felnőttek segítségét igénybe véve.
- Folyamatos visszajelzés elve
- Mennyisége és minősége alkalmazkodjon a tanulók tudásához
- Életkori sajátosságok figyelembevétele
- Differenciált legyen
- A tanuló önállóan el tudja készíteni
- A felkészüléshez szükséges idő ne legyen több összesen:
 - 5-6. évfolyamon 60 percnél,



- 7-8. évfolyamon 90 perc.

- Az írásbeli házi feladat mennyisége átlagosan fél óránál több felkészülést ne követeljen a tanulótól
- a ténye a füzetben vagy a leckeüzetben rögzítésre kerüljön,
- az egységes feladatkielölésnél az osztály átlagszintjét vesszük figyelembe

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, a tananyag megerősítését szolgálja.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

Az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen, vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat javíttatjuk.

Az alsós **iskolaotthonos osztályokban**, „az önálló munka”, a tanóra veszi át a házi feladat szerepét, amelyet a pedagógusok felügyeletével és segítségével az iskolában oldanak meg a tanulók. Differenciált formában, szükség esetén otthoni gyakorlásra feladatokat biztosítunk.

A felsős tanulószobai foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást.

Törekedünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék.

Hétvége előtt, péntekről hétfőre, kevesebb házi feladatot adjunk, legyen idő a pihenésre és kikapcsolódásra.

Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak szorgalmi feladat adható.

18.2. A házi feladatok feladásának célja lehet:

- A tanítási órán tanultak megszilárdítása, gyakorlása, kiegészítése
- Új anyag előkészítése
- Kiegészítő anyag megismerése, kapcsolása a kötelező anyaghoz
- Tehetséggondozás

18.3. Az írásbeli házi feladatokra vonatkozó általános elvárások

- A feladott házi feladat ellenőrzése, értékelése, a megoldás során szerzett tapasztalatok megbeszélése következetesen jelenjen meg a legközelebbi órán. Az ellenőrzés lehet: tanulói önellenőrzés, a pedagógus ellenőrzése.
- Az írásbeli feladatokat tartalmi, formai, helyesírási szempontok alapján értékeljük. A pedagógus a megállapításait szóban és/vagy írásban közli a tanulóval.

A korrekció módja:

- Tartalmi, helyesírási, stilisztikai hibák javítása a megegyezés szerinti módon és helyen.
- Igénytelen házi feladat esetén újraíratás.



- A házi feladat pótlására kötelezett a tanuló, ha azt hanyagság miatt nem készítette el. A mulasztók a tanító (vagy szaktanár) által kidolgozott rendszerű elmarasztalásban részesülnek.
- Ha a tanuló nem tudta önállóan elkészíteni a kapott feladatot, jelzi azt a pedagógusnak, s az órán megkapja a segítséget a tanuláshoz (az elakadás okának feltárása, és ennek megfelelő tudáspótlás). Ha szükséges, akkor órán kívüli segítséget is kapjon!
- Ha a tanuló nem, vagy csak több hibával tudta elkészíteni a feladatát, indokolt a korrekció vagy az újratanítás.
- Félévente minden nevelő kötelessége tanítványai füzetét, írásbeli munkáját legalább egyszer áttekinteni. (Alsó tagozaton gyakrabban.)

18.4.A házi feladat feladásának korlátai

Mikor adható?	A feladat jellege	Típusa	A tanulás eszköze, forrása
A tanítási hét napjain	- gyűjtőmunka - írásbeli feladatok megoldása - olvasás, fogalmazás, jegyzetelés - hibajavítás - memoriterek megtanulása - felkészülés a szóbeli felelésre - rajzolás, ragasztás - kísérletezés, modellezés (5-8. évf.) - szótanulás, fordítás - definíciók, meghatározások - szabályok - szorgalmi feladatok	- szóbeli - írásbeli - kötelező - szorgalmi	- tankönyv - munkafüzet - füzet - feladatgyűjtemény - egyéb könyvek - könyvtár - megfigyelés
A hét végére (szükség esetén)	<u>Alsó tagozat:</u> - hiányzó anyag pótlása - kiegészítő anyag, ismeret gyűjtése <u>Felső tagozat:</u> nem különbözik a hét közben feladottaktól	- szóbeli - írásbeli - kötelező - szorgalmi	- forrásanyagok - kötelező olvasmány - ajánlott olvasmány - érdekes feladatok - újságok, folyóiratok
Szünetre	- ajánlott, szorgalmi feladatok	- szorgalmi - ajánlott	- életkorhoz igazodó olvasmány - versenyfeladatok



18.5. A házi feladatok típusa

Feladatok	Kötelező	Szorgalmi
Cél	A tantervi követelményekben megfogalmazottak elsajátítása, megszilárdítása, gyakorlása, előkészítése	- tehetséggondozás - motiválás
Szóbeli	1. Tananyaghoz kapcsolódó: - szabály, definíció, meghatározás, törvény képletek - fogalmak, elnevezések, összefüggések - a tankönyv, óravázlat által tartalmazott ismeretek - összefüggő beszámoló a tanultakról 2. Az iskola helyi tantervében kötelező anyagként megjelöltekre vonatkozóan: - versek, szövegrészek - kötelező olvasmányokról való beszámolók - szemelvények - felkészülés szóbeli felelésre	- felkészülés kiselőadásra - beszámoló gyűjtőmunka, kutatás eredményéről - ajánlott olvasmányok, versek - felkészülés bábozásra, dramatizálásra - felkészülés versenyekre
Írásbeli	- tankönyv, munkafüzet, füzet, feladatgyűjtemény, feladatlap kijelölt feladatainak megoldása - írásbeli fogalmazás - vázlat, jegyzet készítése - megfigyelések, kutatási feladatok lejegyzése - írásos gyűjtőmunka - rajzok, folyamatábrák, tervek készítése	-versenyfeladatok megoldása - tehetséggondozást szolgáló, kiegészítő vagy tanterven felüli feladatok - pályamunkák készítése

18.6. Általános rendelkezések szorgalmi (házi) feladatra vonatkozóan

- Szóbeli és írásbeli szorgalmi feladat a tantárgyi követelményeken felüli teljesítményt célozza. Hozzájárul a tanuló széleskörű tájékozottságához.
- Szaktanár ajánlása, motiváció alapján a tanuló önként vállalása.
- A szorgalmi feladat mennyisége a tanuló teherbírásán és kitartásán is múlik. Különböző elvárás lehet egyénenként. Óvakodjunk, hogy túl sok feladat adásával a tanuló a kedvét ne veszítse el!
- Szorgalmi feladat gyakorisága:
 - a tanulók elfoglaltságát figyelembe véve történjen
 - átlagosan havonta egy-két alkalommal adjunk tantárgyanként
 - kivétel a versenyekre készülés időszaka
- Pedagógiai szempontból szükséges a szorgalmi feladat megoldásához plusz tanári segítség nyújtása.



- A szorgalmi munkát minden esetben ellenőrizük, értékeljük (az igazi pedagógiai értéke akkor van, ha ez a közösség előtt történik). Az érdemi szorgalmi munkát jutalmazzuk (a tanító és a szaktanár által kidolgozott rendszerű jutalomban részesüljön.)

19. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

A szakértői bizottság, vagy a pedagógiai szakszolgálat szakértői véleménye alapján az igazgató mentesítheti a tanulót az értékelés és minősítés alól, vagy részére egyéni továbbhaladást engedélyez. Ha a tanuló a 2-8. tanév végén "elégtelen" osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első-negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott
- valamely tantárgyból az éves óraszám 30%-ánál többet mulasztott
- magántanuló (egyéni tanulói munkarend) volt.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók (egyéni tanulói munkarend) esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

1-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret.

5-6. évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret.

7-8.évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz.



20. a tanuló teljesítményének értékelésének és minősítésének formái

A köznevelési törvény alapján az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- **A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél**
jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)
- **Magatartásának értékelésénél**
Példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- **Szorgalmának értékelésénél**
Példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) megnevezést kell alkalmazni.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk a tanulók tudásszintjéről, a tanuló tanulmányi munkához való hozzáállásáról. A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén számjeggyel, ötfokú skálával történik

A szöveges értékelés módjai:

- Haladási naplóba minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek tantárgyanként.
- Tantárgyanként és összegzésként a következő minősítést kaphatják a tanulók:
Kiválóan megfelelt
Jól megfelelt
Megfelelt
Gyengén megfelelt
Felzárkóztatásra szorul.

A tanulók osztályzattal történő értékelése:

Félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát az osztályban tanító nevelők csoportja osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

Jeles:

Ha, a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:



Ha, a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként pontatlanok. Kis segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Közepes:

Ha, a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

Ha, a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

Ha, a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

Értékelések szabályozása

Az alábbi táblázat tartalmazza, hogy adott heti óraszám esetén melyik félévben mennyi a minimum elvárt tantárgyi jegyek száma.

Heti óraszám	I. félév	II. félév
1 óra	3 tantárgyi jegy	3 tantárgyi jegy
2 óra	4 tantárgyi jegy	4 tantárgyi jegy
3 óra	4 tantárgyi jegy	4 tantárgyi jegy
4 óra	5 tantárgyi jegy	5 tantárgyi jegy
5 óra	5 tantárgyi jegy	5 tantárgyi jegy

A szülőket a tanuló előrehaladásáról az **e-naplón keresztül** értesíti az iskola, a szülő kérésére havonta papíralapon is kinyomtatja a tanuló teljesítményét értékelő lapot. Az iskola bármilyen írásos üzenetének láttatása a szülők kötelessége. Az ellenőrzés gyakori illetve huzamosabb hiánya esetén az igazgató magához kéri a szülőket és felhívja a figyelmüket mulasztásukra.



Projektmunka értékelése:

A projekt eredményének kvalitatív értékelése számtalan összetevőre irányulhat. Ezek a következőképp csoportosíthatók:

- Maga a produktum, annak színvonala az előre megadott követelményekhez képest.
- Azok a kompetenciák, amelyeknek fejlesztését a projekt tervezése során megfogalmaztuk.
- Értékelni kell a munkát a *tanulás* szempontjából is, számba kell venni, hogy milyen tanulási folyamatok zajlottak le a projekt megvalósítási folyamatában mind szaktárgyi szempontból, mind pedig a metakognitív tudásrendszer gyarapodása szempontjából.
- Az együttműködés színvonala, szervezettsége a csoportokban, az együttműködési képesség fejlődése. Értékelni kell tehát a munkát a *társas kapcsolatok* alakulása szempontjából is. Számba kell venni, hogy miként tudott együtt dolgozni az adott csoport, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni.
- Értékelni kell a munkát az *egyén* szempontjából is. Hogyan tudott együtt dolgozni a csoporttal, voltak-e konfliktusai, és azok miként oldódtak meg, mennyit és hogyan tanult a projektmunka során, mennyire érzi azt hasznosnak stb. A tanár nagyon fontos feladata a projektszerű oktatás során, hogy figyelje tanítványait, melyik gyerek hogyan fejlődik a munka során, hiszen annak alapján tervezhető a következő feladat.
- A projekt kivitelezése során tanúsított kreativitás (amennyiben ennek a projekt kivitelezésében volt jelentősége, de általában ez a helyzet).
- Az önálló munkavégzés fejlődése, mennyire voltak erre képesek a gyerekek, milyen problémák jelentkeztek.
- Az elkészült produktumok esztétikai színvonalának értékelése.
- Feltétlenül kerüljön szóba, hogy milyen érzelmeket keltett bennünk a tevékenység, hogyan éreztük magunkat a projekt ideje alatt.
- Feltétlenül értékelni kell a projekt megtervezését, a terv érvényesülését. A tervezési folyamatról utólag, a végrehajtás ismeretében megfogalmazható ítéleteket is érdemes kimondani.

A projekt értékelésénél is figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. A szaktanár/tanító döntése, hogy érdemjeggyel vagy szövegesen értékeli.



A feleltetés lehet szóbeli, vagy írásbeli.

A szóbeli felelés függ: beszédképességtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését, vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevésbé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.

Az írásbeli feleltetésnél a tanulóknak önállóan kell gondolkodni, a hibára nem figyelmeztet azonnal a tanár.

Fontos, hogy a tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolásra.

A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontoz, és eligazítást ad, ezért lehetőleg **egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor**.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását általában a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-30 %:	elégtelen (1)
31-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

A hátrányos helyzetű tanulókat elsősorban a felkészülésben és az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében kell segíteni.

A 5-8. évfolyamon a pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Jelest kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljesíti. A kiegészítő anyag elsajátítását, a versenyeken való részvételt, tanórai aktivitást tantárgyi dicséret formájában honoráljuk.

Ebben az esetben a tanuló bizonyítványába: **kitűnő** minősítés szerepelhet.



A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

Ezen pedagógia program érvényességi ideje öt tanévre - azaz 2020. szeptember 01. napjától 2025. augusztus 31. napjáig - szól.

II. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását, a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A munkaközösségek minden tanév végén írásban értékelik a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A Pedagógiai Programot érintő törvényi változások alapján a szükséges változtatásokat folyamatosan el kell végezni.

III. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a munkaközösségek
- diákönkormányzat
- a szülői szervezet
- az iskola fenntartója

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül a szülői, illetve diákönkormányzati képviselők útján az iskolavezetésnek javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

IV. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az iskola nevelői szobáiban
- az iskola igazgatójánál



Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája
7988 Darány Rákóczi út 92.

Legitimációs záradék

A pedagógiai program elfogadása, jóváhagyása.

A Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája működésére vonatkozó pedagógiai programot az intézmény mb. vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2023. augusztus 30-i értekezletén elfogadta.

Darány, 2023. augusztus 30.


.....
Cséresznyes Géza
hitelesítő, nevelőtestületi tag


.....
Mózesné Cselőtei Erika
igazgató

A pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata 2023. augusztus 31. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Darány, 2023. augusztus 30.


.....
Heiszlerné Nocht Ágnes
diákönkormányzat vezetője

A pedagógiai programot a szülői szervezet 2023. augusztus 30. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen pedagógiai programmal kapcsolatban gyakorolta.

Darány, 2023. augusztus 30.


.....
Rulek István
szülői szervezet képviselője



Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája
7988 Darány Rákóczi út 92.

Fenntartói jóváhagyási záradék

A Kaposvári Tankerületi Központ a Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája fenntartója a **Pedagógiai Program** tartalmát jóváhagyja azzal, hogy a benne található többletkötelezettségek tekintetében, annak felmerülésekor, kötelezettségvállalási igény benyújtása után dönt.

Kaposvár 2023. augusztus 31.




Sinka Szilvia
gazdasági vezető
02 tankerületi igazgató helyettes